

**STRATEGIA NAȚIONALĂ
PENTRU
RELANSAREA SPORTULUI ROMÂNESC**
SORINA LUMINIȚA PLĂCINTĂ
DOINA OFELIA MELINTE

1. INTRODUCERE

Prezenta Strategie Națională pentru Relansarea Sportului Românesc, denumită în continuare „Strategia”, elaborată pentru perioada anilor 2010 – 2020, își propune să alinieze activitatea sportivă internă la standardele internaționale și să răspundă profundelor schimbări petrecute în societatea românească generate de o serie de evenimente istorice precum căderea regimului comunist, integrarea în Uniunea Europeană, criza economică mondială, dar și provocărilor ce se prefigurează pentru viitor.

Recunoașterea tot mai largă (UE, UNESCO, OMS, ONU) a rolului sportului în creșterea calității vieții, dezvoltarea durabilă, diminuarea criminalității, dezvoltarea resursei umane etc., face ca tot mai multe state să plaseze problematica privitoare la „un mod de viață sănătos” între subiectele legate de strategia și siguranța națională, vizând orizonturi de timp ce ating și chiar depășesc anul 2020.

Și autoritățile din România, ținând seama de importanța practicării sportului în asigurarea nivelului ridicat de sănătate al populației, climatului social armonios, dezvoltării economice durabile, incluziunii sociale a categoriilor defavorizate, precum și de transformările sociale, economice și tehnologice petrecute, și-au propus lansarea și susținerea unei strategii care să satisfacă interesele naționale în acord cu practica și normele internaționale.

Statul român își asumă misiunea de a susține și dezvolta Sistemul Național de Educație Fizică și Sport prin mijloacele specifice unui stat de drept cu o economie de piață funcțională.

Sportul, definit de către Consiliul Europei, ca: *„toate formele de activități fizice care, printr-o participare mai mult sau mai puțin organizată, au drept obiectiv expresia sau ameliorarea condiției fizice și psihice, dezvoltarea relațiilor sociale sau dobândirea unor rezultate pozitive în competițiile de toate nivelurile”*, este recunoscut ca făcând parte integrantă din realitatea socială, culturală și economică a României și ca factor de consolidare a imaginii și relațiilor sale internaționale.

Elementele principale ale Strategiei sunt orientate către:

- Participarea activă a populației de toate vârstele la activități sportive în scopul ameliorării indicatorilor de sănătate a populației, a ridicării gradului de coeziune și încredere socială etc;
- Creșterea numărului practicanților, cu precădere în rândul copiilor și tinerilor, în scopul

integrării, participării și coeziunii sociale, a formării și dezvoltării ca cetățeni activi, educați și responsabili, precum și pentru întărirea sentimentului de apartenență și mândrie națională;

- Creșterea gradului de satisfacție a populației privitor la practicarea și încurajare sportului în România;
- Susținerea sportului de performanță în vederea creșterii calitative și cantitative, a performanțelor interne și internaționale.

În ceea ce privește orizontul temporal, Strategia propune, pentru intervalul 2010 – 2020, obiective și măsuri pe termen scurt, mediu și lung care prin impact și durabilitate să asigure efecte benefice pentru minim 20 – 30 de ani:

- Obiective/măsuri pe termen scurt (2010) – acestea vizează cu precădere obiectivele, măsurile și activitățile privitoare la definitivarea reformei legislative și demararea proceselor de descentralizare și reorganizare administrativă (înființarea direcțiilor județene pentru sport și tineret);
- Obiective/măsuri pe termen mediu (2010 - 2012) – acestea vizează cu precădere obiectivele, măsurile și activitățile privitoare la reorganizarea administrativă și dezvoltarea pe orizontală a activității sportive (finalizarea programului strategic *Fiecare comună – un club sportiv*);
- Obiective/măsuri pe termen lung (2010 - 2020) – acestea vizează cu precădere obiectivele, măsurile și activitățile privitoare la definitivarea rețelei de baze sportive (finalizarea programelor strategice *Fiecare localitate – o bază sportivă* și *Fiecare sport – o bază sportivă la nivel internațional*) și dezvoltarea pe verticală a activităților sportive (creșterea performanțelor și a celorlalți indicatori sportivi).

La stabilirea termenelor au fost avuți în vedere și anii olimpici, valorificați ca puncte de evaluare intermediară pentru implementarea strategiei, în condițiile în care rezultatele de la jocurile olimpice constituie indicatorii calitativi cei mai relevanți pentru performanța sportivă.

Prezenta Strategie a fost elaborată de aparatul de lucru al Ministerului Tineretului și Sportului (MTS) pe baza consultării publice și instituționale.

2. INFORMAȚII GENERALE

Sportul nu poate fi privit altfel decât ca o activitate umană. Din această perspectivă, analiza fenomenologică reclamă rigurozitate științifică în construcția teoretică și flexibilitate în interpretarea comportamentului social și al proceselor interne ale conștiinței umane.

La elaborarea Strategiei au fost utilizate ca instrumente de lucru analizele **PEST** (analiza factorilor: *politici, economici, sociali și tehnologici*) și **SWOT** (*Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats – Puncte tari, Puncte slabe, Oportunități, Pericole*).

În mod sintetic rezultatele acestora se prezintă astfel:

Analiza PEST

Politic: Existența și consolidarea unui regim democratic a determinat admiterea României în Uniunea Europeană și în NATO. Orientarea spre valorile democrației occidentale și spre atingerea acquisului comunitar constituie un factor propice dezvoltării unei administrații eficiente, orientată spre nevoile cetățenilor. Regimul democratic instaurat prezintă suficiente garanții de maturitate, conferind încredere în viabilitatea instituțiilor statului, condiție necesară proiectelor pe termen mediu și lung.

Economic: România a traversat cu succes o perioadă dificilă de tranziție post-decembristă astfel încât, speranțele că și actuala criză economică mondială va putea fi depășită fără grave repercusiuni, sunt justificate. Cu toate acestea, efectele negative datorate crizei trebuie să fie preîntâmpinate sau diminuate, impunându-se o gestionare atentă și restrictivă a resurselor financiare. În mod evident, anul 2009 a cunoscut un recul care a afectat veniturile bugetare, dar pentru anul 2010 și următorii se preconizează creșteri economice de natură să asigure nivelul de finanțare pe termen mediu și lung corespunzător necesităților în creștere ale sportului;

Social: Evoluția demografică din România prezintă un trend negativ, iar indicatorii de sănătate ai populației sunt la un nivel scăzut. Raportat la nivelul țărilor europene, nivelul de trai al populației este scăzut, venitul pe cap de locuitor și câștigurile salariale sunt printre cele mai mici, toate acestea determinând un amplu fenomen de emigrare care afectează cu precădere populația tânără și/sau activă.

Aceste aspecte negative, pot fi combătute și prin dezvoltarea activităților sportive în vederea creșterii indicatorilor de sănătate, a celor economici și a celor de satisfacție ai populației.

La această dată România nu cunoaște frământări sociale, manifestări de stradă sau alte evenimente nedorite generate de criza mondială. Pacea socială este indispensabilă dezvoltării societății românești, astfel încât actuala stare trebuie menținută prin efortul tuturor factorilor politici și instituționali.

Tehnologic: România este aliniată în mare măsură nivelului internațional în privința echipamentelor și standardelor de tehnologie, minimul decalaj cunoscut fiind datorat capacității financiare reduse și nu barierelor protecționiste sau de altă natură. Cu toate acestea, dotarea sportivă prezintă un decalaj real față de țările UE, impunându-se măsuri corective.

Analiza SWOT

Puncte tari:

- Tradiție, palmares și rezultate sportive remarcabile obținute în decursul timpului;
- Potențial uman și număr de sportivi legitimați încă ridicat;
- Personal de specialitate bine pregătit, în număr suficient să acopere necesarul sportiv;

- Interes în creștere, în mediul urban, pentru practicarea sportului recreativ;
- Existența unei rețele de școli, licee și facultăți de sport cu distribuție geografică echilibrată;
- Existența unor baze sportive optime pregătirii de performanță și a unor Centre Olimpice cu tradiție;
- Maturizarea instituțională și implicarea activă a Comitetului Olimpic Român (COSR)
- Existența unor federații naționale, cu precădere Federația Română de Fotbal, care prin rezultatele deosebite în plan organizatoric pot deveni exemple de bună practică;
- Inițierea unor lucrări investiționale de anvergură în obiective sportive moderne;
- Susținere și interes din partea organelor administrației publice centrale și locale.

Puncte slabe:

- Interesul scăzut al populației pentru practicarea sportului;
- Diminuarea rolului orelor de educație fizică și sport;
- Resurse financiare mici și în continuă scădere;
- Organizare instituțională și management sportiv nereformate;
- Inexistența unui sistem coerent de selecție, monitorizare și promovare în cariera sportivă;
- Lipsa unor standarde obiective privind accesul în loturile naționale sportive;
- Slaba penetrare a activităților sportive în mediul rural;
- Lipsa activităților sportive de masă organizate în mod programatic;
- Patrimoniul sportiv redus, centralizat instituțional și geografic;
- Concurența sportivă la nivel de cluburi este afectată de recunoașterea ca structuri sportive și a unor entități atipice competițiilor sportive și favorizate în privința accesului la resursele publice: cluburi ministeriale, școli și licee sportive, palate ale copiilor etc.;
- Slaba dezvoltare a sportului profesionist în toate ramurile sportive, cu excepția fotbalului;
- Slabe rezultate în sporturile de iarnă;
- Lucrătorii în domeniul sportiv, deși bine pregătiți, sunt prost plătiți;
- Slaba colaborare între ministerele de resort cu incidență în domeniu;
- Interes și susținere slabă din partea federațiilor naționale sportive pentru înființarea asociațiilor județene pe ramuri de sport în întreaga țară;
- Tendința de oligarhizare a unor federații sportive pe fondul abaterii interesului de la

obiectivele sportive spre alte tipuri de obiective;

- Inexistența standardelor sportive care să constituie repere în alocarea fondurilor bugetare către entitățile sportive;
- Relațiile internaționale sunt în genere monopolizate de structurile centrale;
- Cadrul legislativ deficitar în domeniul sportiv și conex.

Oportunități

- Demararea procesului de descentralizare administrativă;
- Creșterea numărului de structuri sportive private;
- Perspectiva introducerii bugetelor multianuale ce vor conferi siguranță și stabilitate proiectelor sportive pe termen mediu și lung;
- Existența unor programe ale administrației centrale și locale pentru dezvoltarea bazei și dotărilor în sport;
- Creșterea numărului entităților sportive care aplică proiecte spre finanțare în baza Legii nr. 350/2005 privind regimul finanțărilor nerambursabile din fonduri publice alocate pentru activități nonprofit de interes general;
- Existența în Legea 571/2003 privind Codul fiscal a unor facilități acordate societăților comerciale care finanțează activitățile nonprofit, de care poate beneficia și sportul;
- Posibilitatea atragerii fondurilor europene de post-aderare pentru susținerea sportului.

Riscuri

- Efectele crizei mondiale ce pot diminua drastic resursele financiare;
- Eliminarea sportului din rândul domeniilor de interes național;
- Tendința de scădere a numărului sportivilor ca efect al scăderii demografice și a efectului migraționist;
- Cronicizarea dezechilibrelor dintre resursele alocate sportului de performanță și a celui de masă;
- Schimbări legislative necorelate cu nevoile domeniului sportiv;
- Scăderea numărului orelor de educație fizică și sport din programa școlară;
- Inerția administrativ – instituțională;
- Scăderea interesului populației pentru practicarea sportului;
- Aplatizarea interesului structurilor sportive pentru dezvoltarea activităților și obținerea de performanțe sportive, ca efect a lipsei concurenței reale între acestea.

În procesul de elaborare au fost consultați sportivi, membrii ai cluburilor și asociațiilor

sportive, reprezentanți ai administrației publice locale, precum și persoane neimplicate direct în fenomenul sportiv ca aplicație a metodei Brainstorming.

Un al doilea procedeu de analiză decizională l-a constituit metoda Delphi, la care au participat reprezentanți ai Comitetului Olimpic și Sportiv Român, ai federațiilor sportive naționale, precum și specialiști din cadrul Ministerului Tineretului și Sportului.

3. PRIORITĂȚI, POLITICI ȘI CADRUL JURIDIC EXISTENT

Procesele sociale cunosc o dinamică aparte într-o eră a tehnologiilor. Reacția instituțională a statului trebuie să fie pe măsură și să se adapteze nevoilor prezentului, dar și provocărilor viitorului. Cu alte cuvinte, administrația publică necesită capacități de prognozare și adaptare sporite. Pentru aceasta actorii publici trebuie să monitorizeze procesele sociale, să culeagă și să analizeze informațiile din zona socială, și să elaboreze politici și măsuri optimizate evoluției societății.

Prezenta Strategie Națională pentru Relansarea Sportului Românesc își propune să transpună în practică aceste deziderate prin evaluarea corectă a stării actuale a sportului românesc și a factorilor care pot influența viitorul, pe baza cărora să performeze reacția instituțională.

Totodată, Strategia reprezintă un document de politici publice care transpune în practică, în mod cumulativ, obiectivele „Programului de Guvernare 2009 – 2012”, direcțiile de acțiune ale Comisiei Europene prezentate în „Cartea albă privind sportul” și normele legale în materie.

Astfel, vor căpăta eficiență obiectivele fundamentale cu incidență în domeniu asumate de Guvernul României prin Programul de Guvernare:

- **„8. Descentralizarea, inclusiv financiară, a administrației publice prin delimitarea clară a competențelor, pe principii europene, în scopul creșterii autonomiei administrative cu respectarea principiului subsidiarității;**
- **13. Dinamizarea și simplificarea administrației publice prin reformarea structurilor administrative și reducerea birocrăției;**
- **21. Relansarea turismului și a sportului ca domenii de importanță națională.”**

De asemenea, obiectivele de guvernare și direcțiile de acțiune prevăzute în actul de investire al Guvernului, fiind circumscrise obiectivelor fundamentale, au fost valorificate, pe cale de consecință, în conținutul Strategiei:

„Obiective de guvernare:

1. *Construcția unui sistem de securitate socială activă pentru tineri.*
2. *Sprrijinirea angajării tinerilor în conformitate cu specializările obținute pentru a stopa*

exodul forței de muncă tinere și specializate din țară și pentru ocuparea într-un grad cât mai ridicat a forței de muncă tinere.

3. Dezvoltarea sportului de masă și a infrastructurii sportive.

4. Valorificarea economică a activităților sportive și creșterea rolului managementului sportiv. România poate beneficia nu numai din punct de vedere al imaginii pe plan mondial, ci și în plan financiar.

5. Creșterea rolului educației fizice și a sportului în școli.

6. Dezvoltarea resurselor umane din domeniul sportului și sprijinirea sportului de performanță

Direcții de acțiune... Sport:

– Elaborarea strategiei naționale și a unei noi legi în domeniul sportului, armonizată cu prevederile UE în materie.

– Implicarea și cointeresarea autorităților administrației publice locale în crearea, modernizarea și dezvoltarea bazei materiale, precum și a structurilor sportive din plan local și județean.

– Inventarierea și clarificarea problemelor de proprietate în legătură cu infrastructura sportivă existentă, intabularea proprietăților de tip public național și public local.

– Clarificarea drepturilor de proprietate, de marcă a cluburilor sportive și dezvoltarea componentei de marketing a activității asociațiilor și a cluburilor sportive.

– Organizarea de întreceri sportive, susținute și cofinanțate de Guvernul României.

– Reorganizarea și adaptarea sistemului sportiv pentru persoanele cu handicap, pentru atragerea respectivei categorii de persoane către această disciplină.

– Depășirea dificultăților în luarea și asumarea unor decizii cu privire la eficiența economică a activităților sportive prin schimburi de experiență între instituțiile abilitate din țara noastră și din celelalte state cu o puternică tradiție în domeniul managementului sportiv.

– Introducerea unui număr de minimum trei ore de sport pe săptămână în programa școlară și garantarea accesului tuturor copiilor apți pentru acest gen de activitate la orele de educație fizică, în conformitate cu normele UE.

– Asigurarea unei traiectorii de tip "dublă carieră" sportivilor de performanță, prin asigurarea educației și calificării într-o altă profesie, suplimentar carierei sportive, pentru a sprijini reintegrarea lor în societate.

– Construirea de stadioane și de baze sportive pentru disciplinele olimpice, conform cerințelor Comitetului Olimpic Internațional.

– Dezvoltarea sportului prin coordonarea activităților de management sportiv, marketing sportiv și cercetare.

– *Înființarea unor centre moderne de recuperare sportivă.*”

În ceea ce privește propunerile Comisiei Europene, formulate prin Cartea Albă privind Sportul, se constată că o mare parte din acestea au fost preluate și adaptate în mod corespunzător prin obiectivele mai sus enumerate, ale Programului de Guvernare.

Pentru înțelegerea viziunii europene, și a compatibilității cu realitățile românești, se impune prezentarea celor mai relevante propuneri/direcții de acțiune prevăzute în Cartea Albă privind Sportul (adoptată în anul 2007):

„(1) Comisia propune elaborarea în cooperare cu statele membre, până la sfârșitul anului 2008, a unor orientări referitoare la activitățile fizice. – *Comisia recomandă promovarea la nivel ministerial a unei cooperări consolidate între sectoarele sănătății, al educației și al sportului în statele membre, în vederea definirii și a punerii în aplicare a unor strategii coerente de reducere a incidenței excesului în greutate, a obezității și a altor riscuri pentru sănătate.*

(8) Comisia va introduce acordarea etichetei europene acelor școli care sunt implicate în mod activ în sprijinirea și promovarea activităților fizice în mediul școlar. – *În vederea asigurării reintegrării sportivilor profesioniști pe piața muncii la sfârșitul carierei sportive a acestora, Comisia subliniază importanța de a se lua în considerare din timp necesitatea de a asigura tinerilor sportivi și sportive o formare pentru <o dublă carieră> și de a dispune la nivel local de centre de formare de un înalt profesionalism, capabile să protejeze interesele de ordin moral, educațional și profesional al acestor tineri.*

(10) Împreună cu statele membre, Comisia va identifica provocările cheie cu care se confruntă organizațiile sportive nonprofit, precum și principalele caracteristici ale serviciilor asigurate de aceste organizații.

(11) Comisia va sprijini sportul practicat la nivel începător prin intermediul programului „Europa pentru cetățeni”.

(25) Comisia va promova utilizarea sportului ca instrument în cadrul politicii sale de dezvoltare. În special, aceasta va: Promova sportul și educația fizică drept elemente esențiale pentru o educație de calitate și ca modalități de a spori gradul de atractivitate și de frecvență a școlilor...

(36) Comisia va organiza schimbul de bune practici între statele membre și federațiile sportive cu privire la organizarea de evenimente sportive de mare anvergură în vederea promovării creșterii economice durabile, a competitivității și ocupării forțelor de muncă. – *Sportul reprezintă un sector dinamic, cu o dezvoltare rapidă și un impact macro-economic subestimat, un sector care poate contribui la atingerea obiectivelor stabilite în Agenda de la Lisabona cu privire la creșterea economică și la crearea de locuri de muncă. Acesta poate fi utilizat drept instrument de dezvoltare locală și regională, de regenerare urbană sau de dezvoltare rurală.*

Sportul beneficiază de sinergii cu sectorul turistic, poate stimula modernizarea infrastructurii, precum și încheierea de noi parteneriate de finanțare a dispozitivelor sportive și recreative... Pe de altă parte, cu toate că sportul are în general o pondere importantă în cadrul economiei, vasta majoritate a activităților sportive se desfășoară în cadrul unor structuri nonprofit, dintre care multe depind de sprijinul public pentru a asigura accesul tuturor cetățenilor la activitățile sportive.

(37) Pentru a contribui la elaborarea modelului de finanțare a sportului, Comisia va efectua un studiu independent referitor la finanțarea, atât din partea sectorului public cât și a celui privat, a sportului practicat la nivel începător și a activităților sportive deschise participării tuturor în statele membre și la impactul schimbărilor actuale din acest domeniu. – Organizațiile sportive dispun de numeroase surse de venit, printre care taxele de club și vânzarea de bilete, publicitatea și sponsorizarea, drepturile de difuzare, redistribuirea veniturii în cadrul federațiilor sportive, activitățile comerciale, subvențiile publice etc. Cu toate acestea, unele organizații sportive beneficiază de un acces mai rapid la resursele oferite de agenții economici decât celelalte organizații, în ciuda faptului că, în unele cazuri, există un sistem de redistribuire care funcționează în mod corespunzător. În sportul practicat la un nivel începător, șansele egale și accesul liber la activitățile sportive poate fi garantat numai prin intermediul unei participări publice corespunzătoare. Comisia recunoaște importanța subvențiilor publice pentru sportul practicat la nivel începător, precum și pentru activitățile sportive deschise participării tuturor și se pronunță în favoarea acordării acestor subvenții, cu condiția ca acestea să fie acordate în conformitate cu legislația comunitară. În multe state membre, sportul este parțial finanțat prin intermediul unei taxe sau al unui impozit asupra jocurilor de noroc sau a serviciilor de loterie organizate de stat sau autorizate de acesta. Comisia invită statele membre să încerce să elaboreze modalități optime de menținere și dezvoltare a unui model de finanțare mai durabil prin intermediul căruia să se acorde un sprijin pe termen lung organizațiilor sportive.”

Principalele acte normative avute în vedere la elaborarea Strategiei sunt:

- Constituția României din anul 1991 modificată și completată prin Legea de revizuire a Constituției României nr. 429/2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 758 din 29 octombrie 2003;
- Legea nr. 69 din 28 aprilie 2000 Legea educației fizice și sportului, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 884 din 13 septembrie 2001 pentru aprobarea Regulamentului de punere în aplicare a dispozițiilor Legii educației fizice și sportului nr. 69/2000;
- Legea nr. 195/2006 Legea-cadru a descentralizării;

- Hotărârea Guvernului nr.563/2009 pentru aprobarea Regulamentului privind descentralizarea activității sportive și de tineret.
- Hotărârea Guvernului nr. 870 din 28 iunie 2006 privind aprobarea Strategiei pentru îmbunătățirea sistemului de elaborare, coordonare și planificare a politicilor publice la nivelul administrației publice centrale;
- Hotărârea Guvernului nr. 775 din 14 iulie 2005 pentru aprobarea Regulamentului privind procedurile de elaborare, monitorizare și evaluare a politicilor publice la nivel central;
- Hotărârea Guvernului nr. 1807 din 13 decembrie 2006 pentru aprobarea Componentei de management din cadrul Metodologiei privind sistemul de planificare strategică pe termen mediu al instituțiilor administrației publice de la nivel central;
- Hotărârea Guvernului nr. 561 din 10 mai 2009 pentru aprobarea Regulamentului privind procedurile, la nivelul Guvernului, pentru elaborarea, avizarea și prezentarea proiectelor de documente de politici publice, a proiectelor de acte normative, precum și a altor documente, în vederea adoptării/aprobării;
- Hotărârea Parlamentului României nr. 31 din 22 decembrie 2008 pentru acordarea încrederii Guvernului.

4. DEFINIREA PROBLEMEI

Orice strategie, proiect, plan sau propunere de politici publice trebuie să răspundă nevoilor reale: fie că acestea sunt datorate unor probleme a căror efect negativ trebuie diminuat, fie că sunt datorate unor oportunități a căror efect pozitiv trebuie maximizat.

Problemele și oportunitățile relevante ale sportului românesc au fost deja enumerate în analiza SWOT anterior prezentată.

Cu unele excepții inerente schimbării regimului politic din România, perioada post-decembristă poate fi caracterizată, în domeniul sportului, prin imobilitate administrativă. Această caracteristică poate fi justificată prin focalizarea interesului și resurselor societății asupra schimbărilor din domeniul politico – economic, ca premiză pentru atenuarea decalajelor față de celelalte țări europene și pentru întrunirea condițiilor necesare accederii în NATO și UE.

Atingerea dezideratelor majore, de integrare în structurile euro-atlantice, obligă la o reorientare asupra nevoilor și realităților sociale. Din păcate acest fapt se petrece în condițiile constrângerilor impuse de recenta criză economică mondială care, în mod inevitabil, nu putea ocoli țara noastră.

Sportul, ca multe alte domenii sociale, nu mai poate fi sustras efortului de reformare și perfecționare, cu atât mai mult cu cât, conform aprecierilor Comisiei Europene, sportul are reale valențe economice, care pot sprijini economia națională, motiv suplimentar pentru urgentarea

intervenției instituționale.

Se constată deja că perioada post-integrare este caracterizată de inițierea unor reforme structurale în domenii conexe sau de frontieră precum învățământul, sănătatea, turismul etc. Și alte domenii sociale cunosc un amplu proces reformativ datorat atât cerințelor de aliniere la acquisul comunitar, cât și nevoii de modernizare și adaptare la realitățile sociale.

În mod evident, perioada afectată de criză va cunoaște o scădere a activităților economice care va determina prin sincronism o diminuare semnificativă a resurselor financiare. Această realitate nu trebuie nici minimizată și nici exagerată, ea trebuie reflectată la adevărată dimensiune și gestionată eficient, prin aplicarea unui management adaptat, care pe termen scurt nu poate fi altul decât cel al crizei, pe termen mediu al eficienței, iar pe termen lung al calității totale – TQM (Total Quality Management).

Proiecția în planul problemelor și oportunităților a dezvoltărilor anterioare permite identificarea unor importanți factori-cauză ce stau la baza prezentei strategii. Astfel, fără intenții exhaustive, pot fi enumerate o serie de probleme și oportunități cărora încearcă să le răspundă prezenta soluție de politici publice:

O primă problemă, pe termen scurt, o reprezintă scăderea resurselor financiare, atât a celor de la bugetul de stat cât și a celor extrabugetare, ca efect al crizei economice. Această reducere va afecta în egală măsură activitatea sportivă cât și obiectivele investiționale planificate.

În condițiile în care analizele economice preconizează că începutul redresării economice a României se va petrece în anul 2010, iar că indicatorii economici anteriori crizei mondiale vor putea fi atinși de abia în următorii 5 – 10 ani, se impune o reacție rapidă, legislativă și administrativ – instituțională, care să prevină, pe termen scurt, blocarea activității sportive.

În strânsă legătură se află problema reformei administrative care a ocolit în timp domeniul sportiv și care acum grevează suplimentar efortul revigorării mișcării sportive. Din punct de vedere organizatorico – administrativ, sistemul centralist de gestionare a sportului, specific regimului comunist, a cunoscut doar o mică modificare prin relocarea în zona neguvernamentală a federațiilor sportive și a Comitetului Olimpic Român ceea ce a însemnat transmiterea spre sectorul privat a atribuțiilor și responsabilităților circumscrise serviciilor publice aflate în competența respectivelor structuri sportive. În privința cluburilor departamentale și a gestionării patrimoniului sportiv nu au fost întreprinse măsuri relevante.

În egală măsură, aplicarea principiului subsidiarității administrative a cunoscut o mare întârziere. Chiar în condițiile operaționalizării Legii nr.195/2006 legea-cadru a descentralizării și a Hotărârii Guvernului nr. 563/2009 - pentru aprobarea Regulamentului privind descentralizarea activității sportive și de tineret, soluția eficientizării serviciului public și apropierea deciziei de beneficiar este receptată cu rețineră, poate și datorită deficiențelor celor două acte normative.

O altă problemă identificată o reprezintă scăderea semnificativă a indicatorilor sportivi:

număr de sportivi legitimați, numărul premiilor în competițiile internaționale, scăderea în clasamentele internaționale inclusiv la sporturi în care prin tradiție România ocupa constant locuri fruntașe etc. Fluctuațiile indicatorilor sociali, inclusiv a celor sportivi, sunt normale într-o societate dinamică. Cu toate acestea, dacă dinamica de ansamblu prezintă un trend negativ prelungit, situație caracteristică și perioadei postdecembriste din România, se impune o intervenție energetică a administrației publice pentru a se preveni cronicizarea și pentru inversarea în sens pozitiv a evoluției.

Nu mai puțin importante sunt o serie de alte probleme precum: scăderea interesului practicării activităților sportive, diminuarea numărului de sportivi, a numărului de competiții și a rezultatelor sportive, demotivarea cadrelor de specialitate și mai ales inexistența unui sistem unitar – funcțional de selecție, monitorizare și promovare în carieră a tinerilor sportivi.

La capitolul oportunități a căror efect benefic trebuie maximizat poate fi amintită evoluția pozitivă a activității fotbalistice din România, cu precădere în domeniul organizatoric și managerial, ramură sportivă care pe zi ce trece devine tot mai independentă financiar și funcțional. De remarcat și faptul că în fotbal trecerea la profesionism al sportivilor a atins un nivel remarcabil, iar concurența stă la baza atât a activității sportive cât și a celei economice. Efectul benefic al mecanismelor economiei de piață care au început să funcționeze în acest domeniu trebuie așadar maximizat prin valorificarea exemplului de bună practică.

5. PRINCIPII GENERALE

Prezenta Strategie respectă și dă eficiență principiilor fundamentale enunțate atât în Constituție cât și în legislația subsecventă, astfel:

– Principiul legalității – reprezintă principiul primordial al statului de drept care se regăsește în întreaga construcție a sistemului juridic românesc având izvorul în Constituție, conform căreia: „România este stat de drept, democratic și social...” - art.1 alin 3); „În România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie” - art.1 alin 5); „Nimeni nu este mai presus de lege” - art. 16 alin 2). În mod corelativ, principiul legalității organizării și funcționării administrației publice centrale și locale, își are izvorul în art. 117 din Constituție: „(1) Ministerele se înființează, se organizează și funcționează potrivit legii. (2) Guvernul și ministerele, cu avizul Curții de Conturi, pot înființa organe de specialitate, în subordinea lor, numai dacă legea le recunoaște această competență. (3) Autorități administrative autonome se pot înființa prin lege organică” și în art. 2 aliniat (1) din Legea nr. 215 din 23 aprilie 2001 Legea administrației publice locale: „Administrația publică în unitățile administrativ-teritoriale se organizează și funcționează în temeiul principiilor descentralizării, autonomiei locale, deconcentrării serviciilor publice, eligibilității autorităților administrației publice locale, legalității și al consultării cetățenilor în soluționarea problemelor locale de interes deosebit”;

– Principiile descentralizării, autonomiei locale și a deconcentrării serviciilor publice – principii explicit enunțate în art.120 alineat 1) din Constituție: „(1) *Administrația publică din unitățile administrativ-teritoriale se întemeiază pe principiile descentralizării, autonomiei locale și deconcentrării serviciilor publice*”. Actul fundamental nu indică o ierarhie a vreuneia dintre cele trei principii, cu toate acestea, deoarece ordinea enumerării poate fi valorificată în activitatea de interpretare juridică, se poate concluziona, invocând în același sens direcția imprimată procesului de reformare administrativă postdecembristă, că descentralizarea reprezintă un deziderat prioritar. Justificarea unei astfel de abordări pornește și de la nevoia trecerii României de la un sistem ultracentralizat caracteristic perioadei regimului comunist, la un sistem descentralizat specific regimurilor democratice. După cum s-a arătat anterior, aceste principii figurează și printre principiile de bază ale administrației publice locale enunțate în L. 215/2001.

Această normă juridică este cea care pune totodată și bazele principiului efectivității administrației publice locale, impunând condiția existenței unei capacități *efective* a organelor locale de a asigura funcționarea serviciilor publice descentralizate: „*Prin autonomie locală se înțelege dreptul și capacitatea efectivă a autorităților administrației publice locale de a soluționa și de a gestiona, în numele și în interesul colectivităților locale pe care le reprezintă, treburile publice, în condițiile legii*”¹.

Reforma instituțională și descentralizarea administrativă sunt obiective guvernamentale la care prezenta Strategie trebuie să se alinieze, astfel încât principiile enunțate în art.3) din Legea nr. 195 din 22 mai 2006 Legea-cadru a descentralizării, devin aplicabile:

„Principiile pe baza cărora se desfășoară procesul de descentralizare sunt următoarele:

a) *principiul subsidiarității, care constă în exercitarea competențelor de către autoritatea administrației publice locale situată la nivelul administrativ cel mai apropiat de cetățean și care dispune de capacitate administrativă necesară;*

b) *principiul asigurării resurselor corespunzătoare competențelor transferate;*

c) *principiul responsabilității autorităților administrației publice locale în raport cu competențele ce le revin, care impune obligativitatea realizării standardelor de calitate în furnizarea serviciilor publice și de utilitate publică;*

d) *principiul asigurării unui proces de descentralizare stabil, predictibil, bazat pe criterii și reguli obiective, care să nu constrângă activitatea autorităților administrației publice locale sau să limiteze autonomia locală financiară;*

e) *principiul echității, care implică asigurarea accesului tuturor cetățenilor la serviciile publice și de utilitate publică;*

¹Legea nr. 215 din 23 aprilie 2001 - art.3 alin 1)

f) *principiul constrângerii bugetare, care interzice utilizarea de către autoritățile administrației publice centrale a transferurilor speciale sau a subvențiilor pentru acoperirea deficitelor finale ale bugetelor locale*”.

Normele juridice ce vizează direct educația fizică și sportul, impun respectarea unor principii specifice:

– Principiul recunoașterii și respectării caracterului de interes național a educației fizice și sportului – Legea nr. 69 din 28 aprilie 2000 Legea educației fizice și sportului, art. 2, aliniat 1): *„Educația fizică și sportul sunt activități de interes național sprijinite de stat*”;

– Principiul responsabilității statului în domeniul educației fizice și sportului - Legea nr. 69 din 28 aprilie 2000 Legea educației fizice și sportului, art. 2, aliniat 4): *„Statul garantează exercitarea funcțiilor sectorului public și ale sectorului particular în domeniile educației fizice și sportului, în conformitate cu principiile colaborării responsabile dintre toți factorii interesați*.”.

– Principiul prevalenței interesului și responsabilității comunității locale – conform acestui principiu, în ceea ce privește sportul, prevalează interesele comunității locale cărora, în respectarea acestui drept, îi sunt conferite și principalele atribuții și competențe: Legea nr. 69 din 28 aprilie 2000 Legea educației fizice și sportului, art. 3, aliniat 1): *„Autoritățile administrației publice, unitățile și instituțiile de învățământ, instituțiile sportive, precum și organismele neguvernamentale de profil au obligația să sprijine sportul pentru toți și sportul de performanță și să asigure condițiile organizatorice și materiale de practicare a educației fizice și sportului în comunitățile locale*.”; Legea nr. 215 din 23 aprilie 2001 Legea administrației publice locale art.36: *„(2) Consiliul local exercită următoarele categorii de atribuții:... d) atribuții privind gestionarea serviciilor furnizate către cetățeni... (6) În exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (2) lit. d), consiliul local:...a) asigură, potrivit competențelor sale și în condițiile legii, cadrul necesar pentru furnizarea serviciilor publice de interes local privind:...6. sportul”* - și similar art.91 pentru consiliile județene.

Alte principii aplicate:

– Principiile egalității, nediscriminării și garantării drepturilor fundamentale – drepturile fundamentale vizate cu precădere sunt cele Constituționale care circumscriu obiectului lor juridic dreptul la practicarea sportului și la educație sportivă: art. 22 – *„Dreptul la viață și la integritate fizică și psihică*”, art. 32 – *„Dreptul la învățătură*”, art. 34 – *„Dreptul la ocrotirea sănătății*”, art. 49 – *„Protecția copiilor și a tinerilor:... (5) Autoritățile publice au obligația să contribuie la asigurarea condițiilor pentru participarea liberă a tinerilor la viața politică, socială, economică, culturală și sportivă a țării*.” .

– Principiul atribuirii și exercitării competențelor exclusiv în baza prevederilor constituționale și a legilor în vigoare – asumat și prin Programul de Guvernare 2009 – 2012, constituie în fapt

transpunerea în plan administrativ a principiului „*specialității persoanei juridice*”;

– Principiul bunei guvernări – conform acestui principiu Guvernul trebuie să stabilească acțiuni clare și eficiente pe baza unor obiective de calitate și să aibă capacitatea de a răspunde rapid unor necesități sociale;

– Principiul proporționalității – prin limitarea conținutului și formei acțiunilor guvernamentale la ceea ce este strict necesar pentru atingerea obiectivelor;

– Principiul eficienței – privind normarea intervenției statului la nevoile reale pentru minimizarea costurilor și reducerea risipei;

– Principiul responsabilității – planificarea politicilor publice este un proces orientat spre obținerea de rezultate. Răspunderea există la toate nivelurile administrației publice.

– Principiile informării, consultării și participării - conform acestor principii, societatea civilă este informată în procesul de planificare a politicilor publice, este consultată în procesul adoptării deciziilor, sprijină procesul de implementare și participă la evaluarea politicilor publice. Organizațiile neguvernamentale, sectorul privat, autoritățile centrale și locale, precum și instituțiile internaționale sunt solicitate să contribuie și să colaboreze în toate fazele politicilor publice.

– Principiul economiei de piață – va fi respectat în procesul valorificării potențialului economic al activităților sportive. Acest principiu își are izvorul principal în art. 135 alineat 1) din Constituție: „*Economia României este economie de piață, bazată pe libera inițiativă și concurență*”. Ca orice activitate generatoare de profit, latura economică a activității sportive va trebui aliniată normelor concurențiale ale economiei de piață, astfel cum recomandă și Comisia Europeană. De altfel, nici legislația națională nu prevede derogări exprese de la acest principiu, dar suferă totuși de lipsa normării specializate în domeniu. Specificitatea activităților sportive reclamă reglementări adaptate cerințelor deosebite ale acestei ramuri economice de pionierat. În acest sens, normarea juridico – economică a unor probleme ca drepturile de proprietate și de marcă, transferurile și impresariatul sportiv, devine o adevărată provocare.

6. SCOPUL STRATEGIEI

Reformarea și relansarea sportului românesc.

În decursul timpului România a cunoscut rezultate și satisfacții sportive deosebite. În mod constant pe podiumurile europene, mondiale sau olimpice au urcat sportivi români care au făcut istorie, și au rămas în istorie. Este de ajuns să o amintim aici pe marea campioană Nadia Comăneci. Drapelul și imnul României s-au înălțat victorioase în ciuda tuturor crizelor politice și economice. Se poate spune că cel puțin în privința dificultăților de acest fel România are experiență, reușind să le depășească conform dictonului: „*nu există probleme, ci doar soluții la*

probleme".

O nouă criză, de această dată mondială, obligă sportul românesc să apeleze la același dicton și să aleagă un nou drum, aceasta cu atât mai mult cu cât rezultatele sportive ale ultimei perioade nu au fost dintre cele mai remarcabile.

Dar, mai mult, nevoia unui nou drum este dictată de cerințele înnoirii, reformării, revitalizării sportului românesc în concordanță cu reformarea întregii societăți, proces accelerat după integrarea României în structurile euro-atlantice. Alinierea la acquis-ul comunitar este o condiție *sine qua non* a integrării dar și garanția unui viitor mai bun.

România deține resurse suficiente revenirii în topurile sportive, mai ales în privința potențialul uman, concretizat în numărul mare de tineri valoroși și cadre tehnice înalt calificate. Pentru aceasta, se impune identificarea soluțiilor optime de reformare, prin care, în condiții de solidaritate socială și voință politică, să se reușească relansarea sportului românesc. Prezenta Strategie, fiind una din aceste soluții, a urmărit ca, în vederea sensibilizării tuturor factorilor sociali, să răspundă următoarelor cerințe:

- să fie conformă normelor juridice în vigoare și rigorilor managementului strategic;
- să răspundă unei categorii cât mai largi de beneficiari și să fie acoperitoare pentru întreg domeniul vizat;
- să fie o construcție logică, unitară, funcțională și generală;
- să fie clară, facilă, flexibilă și corect structurată;
- să fie novatoare, relevantă și oportună;
- să fie predictibilă și realizabilă în condiții de eficiență economică.

7. DIRECȚII DE ACȚIUNE / OBIECTIVE STRATEGICE

Direcții de acțiune

Pentru a se atinge scopul strategic, în concordanță cu cerințele anterior enunțate, este nevoie de intervenție pe toate palierele fenomenului sportiv care, ca orice altă activitate umană desfășurată în vederea producerii unor rezultate, are la bază în mod minimal câteva elemente fundamentale: motivația (stimul, interes, cauză, scop etc), cadrul instituțional și normativ (omul este membrul unei colectivități a cărei reguli organizatorice, juridice, morale, de conviețuire etc, trebuie respectate), principiul de funcționare (organizarea activității – direcționarea spre obținerea de rezultate) și asigurarea resurselor (pentru ca activitatea să poată fi dusă efectiv la îndeplinire).

Cu alte cuvinte, pentru a se obține creșterea rezultatelor sportive este nevoie de adoptarea măsurilor corective pe patru mari direcții de acțiune care stau la baza mecanismului funcțional

sportiv:

1. Motivația/stimularea sportivă – creșterea rapidă a interesului pentru practicarea sportului pe toate palierele (personal, familial, de grup/colectiv, comunitate locală și națională);
2. Cadrul instituțional și juridic;
3. Sistemul de selecție, motivare și promovare în cariera sportivă;
4. Resursele pentru practicarea sportului.

În condițiile date, obiectivele strategice se vor plia pe aceste direcții de acțiune cu precizarea că, în mod firesc, creșterea rezultatelor sportive constituie, în sine, o a cincia direcție de acțiune, de convergență a celorlalte patru:

Obiective strategice

7.1 Stimularea practicării sportului în România – Refacerea interesului și a emulației sportive;

7.2 Reformarea instituțională și juridică în domeniul sportului;

7.3 Implementarea unui sistem coerent de selecție, monitorizare și promovare în cariera sportivă;

7.4 Asigurarea resurselor necesare desfășurării optime a activităților sportive și transformării sportului într-un mecanism funcțional;

7.5 Creșterea rezultatelor sportive.

Alegerea obiectivelor este de multe ori un demers dificil, nu neapărat ca operațiune în sine ci datorită multitudinii de variante existente. Din rațiuni de eficiență și logică constructivă numărul obiectivelor, și mai cu seamă a celor strategice, trebuie să fie limitat. Din acest motiv obiectivele strategice anterioare au fost limitate la numărul strict necesar care să corespundă unei construcții funcționale: stimul/cauză, mediu/cadru instituțional, principii/reguli de funcționare, resurse/input și rezultate/output.

Îndeplinirea obiectivelor strategice se va realiza prin intermediul obiectivelor (*SMART*)², precum și, a măsurilor și acțiunilor stabilite în mod corespunzător:

7.1 Stimularea practicării sportului în România – Refacerea interesului și a emulației sportive

În accepțiune științifică, stimulul³ reprezintă un factor declanșator sau excitant al

² *SMART* - Specifice, Măsurabile, Abordabile, Realiste, încadrabile în Timp

³ *Stimul* – 1. Stimulent, imbold; 2. Factor care declanșează un proces fiziologic, care excită o activitate fiziologică; excitant – DEX, ediția a II – a, Academia Română, editura Univers Enciclopedic, București – 1998.

proceselor, iar stimularea⁴ un element reacțional, în sensul că intervenția sa determină o reacție – răspuns. Preluarea în interpretarea curentă s-a materializat în expresii ca: „*nu există efect fără cauză*” sau „*nu iese fum fără foc*”.

Prin asemănare, în domeniul sportului, stimularea reprezintă un factor primordial în conținutul căruia se regăsesc elementele constitutive: interesul și emulația. De aceea, îndeplinirea obiectivului de stimulare a practicării sportului, care este indispensabil dezvoltării sportului românesc, poate fi realizat prin intervenții concentrate asupra elementelor sale constitutive.

Înainte banilor, a condițiilor de practicare a sportului, a dotărilor sălilor de sport etc, stă interesul uman personal și colectiv. În lipsa acestora investiția în sport nu se justifică, iar sportul devine „*o formă fără fond*”. Performanțele sportive trebuie să reflecte rezultatele activităților de masă și să provină din plăcerea de a concura, din nevoia intimă de a practica sportul, din conștiința fiecăruia că sportul este benefic pentru el și comunitatea sa, din dorința de afirmare socială, din orice trăire, sentiment sau convingere interioară. Numai așa sportul poate să aducă beneficii sociale în lipsa cărora statul nu poate justifica interes.

Dacă interesul poate fi personal și colectiv, emulația⁵ este specifică numai grupurilor și colectivităților umane fiind expresia dorinței de competiție și concurență interpersonală.

Așadar stimularea, interesul și emulația constituie principalii factori ai fenomenului sportiv și trebuie să li se acorde o atenție sporită.

Pentru aceasta au fost formulate o serie de obiective (SMART) care în planul temporal al Strategiei vor trebui realizate pe termen mediu (2010 – 2012), pornindu-se de la considerentul că fiind circumscrise unui obiectiv strategic primordial trebuiesc operaționalizate cu precădere.

Obiective (SMAT):

7.1.1 Adoptarea măsurilor de stimulare socială;

Adoptarea măsurilor de stimulare socială urmărește reacția socială, însemnând creșterea interesului și a emulației în rândul tuturor factorilor implicați sau incidenți sportului. Aici sunt vizate instituțiile administrației publice centrale și locale, organizațiile neguvernamentale și cele profesionale, entitățile patrimoniale, sportivi, cadrele tehnice din sport și nu numai, tineri, copii și populația în general.

Pentru realizarea acestui obiectiv se vor putea aplica următoarele măsuri și activități:

- Derularea unor campanii de mediatizare privind rolul sportului în sănătate, în dezvoltarea armonioasă a copilului etc, în presă, la radio, dar mai cu seamă la televiziune;

⁴ *Stimulare* – Acțiunea de a stimula; îndemn, însuflețire. *Stimula* – A face să crească energia, randamentul; a da avânt, a îndemna, a incita, a încuraja. A mări activitatea unei funcții organice, a activa, a excita un organ, o funcție. - idem

Emulație – s.f. Sentiment, dorință, strădanie de a egala sau de a întrece pe cineva într-un domeniu de activitate; întrecere - idem

- Stimularea sportului de masă, a *sportului pentru toți*, a sportului pentru persoane cu handicap și mai cu seamă, a sportului în mediul rural, prin creșterea numărului de competiții și a finanțărilor în aceste domenii, derularea de campanii media de sensibilizare și informare;
- Organizare de dezbateri publice cu factorii implicați: furnizorii și beneficiarii serviciilor sportive;
- Editare de materiale informative: pliante, afișe, fluturași etc;
- Derularea acțiunilor de sensibilizare a autorităților locale pentru susținerea activităților sportive din aria lor de competență;
- Lansarea unor programe adresate cu precădere mediului rural:
 - Programul „*Fiecare comună – un club sportiv*”, prin care, utilizând toate pârghiile legale, să se determine înființarea în fiecare comună a cel puțin unui club sau asociație sportivă;
 - Programul „*Fiecare localitate – o bază sportivă*” în cadrul căreia, pe componenta rurală, se va prevedea necesitatea înființării în fiecare sat cel puțin a unui teren în aer liber sau a unor săli la prețuri accesibile (pe structură metalică ș.a), iar în fiecare reședință de comună câte o sală de sport cu tribune, optimă practicării mai multor ramuri sportive;
 - Alocare fondurilor de finanțare destinate exclusiv activităților sportive din mediul rural.
- Oferirea unor premii stimulative în cadrul concursurilor de masă prin atragerea unor sponsori cu potențial economic mare;
- Stimularea înființării echipelor de majorete și organizarea de concursuri între acestea;
- Armonizarea legislației în vederea recunoașterii sociale a calității de voluntar sportiv;
- Armonizarea legislației în vederea valorificării vechimii în meseria de sportiv (profesionist și neprofesionist) la calcularea vechimii necesare obținerii categoriilor de antrenor sau profesor de educație fizică;
- Modificarea Legii nr. 350/2005 privind regimul finanțărilor nerambursabile din fonduri publice alocate pentru activități nonprofit de interes general, pentru facilitarea accesului structurilor sportive la resursele bugetare (în acest moment această lege constituie un real obstacol în procesul de finanțare);
- Stimularea descoperitorilor de talente prin revizuirea sistemului de recompensare pe baza unor criterii obiective și standardizate;
- Întărirea rolului și independenței structurilor sportive, dar mai cu seamă a asociațiilor

județene pe ramuri de sport (recunoașterea eligibilității unor cheltuieli administrative în contractele publice de finanțare);

- Lansarea pe piața activităților organizaționale a unor noi fonduri de finanțare destinate exclusiv activităților sportive;
- Reluarea organizării concursurilor de selecție și a competițiilor de masă în sistem eliminativ, programate anual;
- Întărirea pe cale legislativă a obligației administrației publice locale de a susține activitățile sportive;
- Instituirea burselor de studii pentru sportivii de performanță și a burselor de specializare pentru antrenori – finanțarea participării la cursuri, stagii de formare și simpozioane internaționale;
- Revitalizarea competițiilor școlare și universitare (în și între școli/universități).

7.1.2 Adoptarea măsurilor de stimulare familială;

Aceste măsuri au rolul de a stimula, de a sensibiliza, de a capacita interesul individului (potențial practicant al sportului) și al grupului său cel mai apropiat – familia. În condiții de normalitate, familia are o puternică influență morală asupra individului. Dar mai presus de rolul persuasiv, se află capacitatea familiei de a cunoaște cele mai intime trăsături ale propriilor membri, de a se îndruma reciproc și de a participa la luarea deciziilor. Membrii familiei sunt primii care pot să recunoască înclinațiile, abilitățile, talentul sau orice alte calități, și să le semnaleze în timp util pentru a putea fi valorificate.

Părinții au rolul primordial în educația copiilor, viitorul acestora depinde în mare măsură de sfaturile părinților, de exemplul personal și de interesele acestora. De aceea, părinții constituie grupul țintă principal al măsurilor de stimulare familială.

Măsuri/activități:

- Derularea acțiunilor de sensibilizare a părinților în scopul îndrumării copiilor spre sport;
- Organizarea de competiții sportive între familii sau cu participarea familiilor (dezvoltarea programului „*Sport – familie*” prin Federația Română „Sportul pentru Toți”);
- Adoptarea legislației care să restricționeze construcția sălilor de sport fără tribune, pentru ca părinții, familia, prietenii să poată asista la activitățile sportive, stimulându-se astfel atractivitatea, interesul și spiritul de competiție;
- Introducerea contractului civil sportiv prin care familia să poată primi sprijin financiar pentru acoperirea nevoilor suplimentare ale tinerilor sportivi (minori).

7.1.3 Adoptarea măsurilor de stimulare personală.

Stimularea personală vizează interesul personal ca fiind cel mai puternic factor motivant al acțiunii umane. De aceea, orice măsură întreprinsă în scopul stimulării este benefică în condițiile în care este legală, oportună și eficientă.

În ceea ce privește sportul, acest obiectiv vizează două aspecte: stimularea sportivului și stimularea oricărei persoane care contribuie la desfășurarea actului sportiv (antrenor, profesor, medic etc).

Principalele forme de stimulare a sportivului pot fi încadrate în: recunoașterea socială a practicării sportului, recompensele materiale și financiare pentru obținerea performanțelor sportive, asigurarea unor venituri financiare constante de tipul indemnizațiilor, cariera sportivă și cea post-sportivă etc. Dacă unele dintre aceste nu necesită explicații, conotațiile carierei trebuie detaliate.

Pentru a constitui un real factor motivațional, cariera trebuie să asigure un traseu predictibil și stimulativ financiar pe perioada practicării sportului (*cariera sportivă*), cât și ulterior acesteia (*cariera post-sportivă*).

La această dată, cele două componente sunt reglementate nesatisfăcător. În perioada de activitate sportivă se poate vorbi în concret despre o carieră, și nu neapărat în termeni laudativi, doar în privința sportivilor profesioniști al căror regim lucrativ este reglementat de contractele de muncă supuse regimului comun de dreptul muncii. În zona sportului de amatori, stimularea financiară îmbracă diverse forme de venit, cu caracter neregulat, ce nu pot fi circumscrise conceptului de carieră.

Cu toate acestea, pentru a deveni profesionist, oricare tânăr aspirant trebuie să străbată lungi perioade de efort și acumulări sportive care, actualmente, nu sunt recunoscute oficial ca activități lucrative. Acest lucru creează nesiguranță pentru viitor și constituie un motiv des invocat pentru renunțarea la sport.

Strategia propune ca practicarea regulată și salarizată a sportului, până la profesionism, să beneficieze de o reglementare nouă, intermediară, care să permită recunoașterea oficială a activității lucrative pe linie sportivă. Pentru aceasta este necesară introducerea în nomenclatorul *Clasificarea Ocupațiilor din România (COSR)* a activității de sportiv nonprofesionist sau echivalent (amator, lucrător sportiv etc), care să permită angajatorilor, inclusiv din administrația publică, să angajeze tinerele speranțe ca sportivi și nu simulat sub alte profesii. Soluția se poziționează pe linia „dublei cariere” vizată atât în Cartea Albă privind Sportul cât și în Programul de Guvernare.

Actualmente, sportivii de performanță, dar nonprofesioniști, sunt angajați în diverse meserii ca strungari, frezori, muncitori etc în dorința de a li se asigura venitul stabil, vechimea în muncă și protecția socială necesară oricărui tânăr în afirmare. Această situație trebuie să înceteze deoarece, sportivului trebuie să i se recunoască vechimea și munca de sportiv pentru ca în cariera

post-sportivă să le poată valorifica în mod corespunzător.

Alternativ, pentru tinerii care nu pot profesa meseria de sportiv datorită unor motive obiective precum programul școlar sau universitar, se propune introducerea contractului civil sportiv care să-i asigure un minim de aport financiar pentru compensarea cheltuielilor suplimentare cerute de viața sportivă.

Într-o logică firească a lucrurilor, un practicant care-și încetează cariera sportivă se va îndrepta spre o meserie conexă ca cea de antrenor, profesor de educație fizică, instructor sportiv etc. Pentru a nu se afla în situația unui debutant vârstnic la trecerea în una din acestea, vechimea în munca de sportiv nonprofesionist va trebui echivalată cu vechimea în meseriile conexe pentru obținerea gradelor profesionale corespunzătoare (antrenor sau profesor).

În mod nediscriminatoriu și perioada lucrativă de sportiv profesionist va trebui asimilată pentru obținerea gradelor, treptelor etc. În acest fel se asigură echitatea socială și creșterea calității actului de pregătire sportivă prin intrarea în rândul tehnicienilor a foștilor sportivi profesioniști sau de performanță.

În egală măsură, salarizarea și celelalte forme de recompensare a cadrelor și tehnicienilor din sport trebuie să reflecte cât mai fidel munca depusă. În mod minimal se impune echivalarea salariilor antrenorilor sportivi cu salariile profesorilor din învățământ.

Măsuri/activități:

- Recunoașterea meseriei de sportiv nonprofesionist și asimilarea vechimii în cariera post-sportivă;
- Introducerea contractului civil sportiv care, prin semnarea de către sportiv (major), să prevadă drepturi și obligații civile și nu lucrative. Acest contract nu va fi asimilat contractului de muncă, făcând parte din convențiile reglementate de Codul civil;
- Revizuirea sistemului de premiere al sportivilor (existând la această dată decalaje prea mari în grilele sau în maniera de premiere), astfel încât și sportivii pe cale de afirmare să-și asigure venituri decente din sport;
- Introducerea contractului civil pentru profesorul sau antrenorul care se ocupă de sportivul de perspectivă în mediul de proveniență;
- Adoptarea măsurilor de stimulare necesare readucerii meseriei de medic sportiv în atenția și interesul absolvenților de medicină;
- Revizuirea sistemului de salarizare a antrenorilor prin echivalarea treptelor de antrenor cu gradele profesorilor de sport din învățământ.

7.2 Reformarea instituțională și juridică în domeniul sportului:

Reformarea instituțională vizează, în condiții de normalitate, menținerea acelor structuri și mecanisme administrative care s-au dovedit viabile/performante, îmbunătățirea acelor care în condiții de eficiență economică pot fi ameliorate și înlocuirea acelor care s-au perimat.

Actualmente, în contextul dificil datorat crizei mondiale, reformarea va trebui să răspundă atât cerințelor procesului de descentralizare administrativă cât și nevoii de modernizare și eficientizare a activității.

În mod evident, reforma instituțională nu poate fi concepută fără reformarea juridică, în sensul că prima poate fi efectuată numai în condițiile adoptării actelor normative conforme. Este de semnalat că această condiționare este univocă, reciproca nefiind valabilă, în sensul că, cel puțin în domeniul sportului, reforma juridică nu impune, în mod necesar, și una instituțională, astfel încât indiferent de stadiul măsurilor de descentralizare, ameliorarea cadrului normativ trebuie și se poate realiza.

OBIECTIVE (SMART)

7.2.1 Efectuarea descentralizării administrative și reformarea internă a MTS

Procesul de descentralizare avut în vedere la adoptarea Legii nr. 195/2006 legea cadru a descentralizării, vizează și activitatea sportivă, în ciuda faptului că aceasta nu este prevăzută în mod explicit în cuprinsul actului normativ. Astfel, la această dată, au fost demarate operațiunile pentru punerea în aplicare a Hotărârii Guvernului nr. 563 din 10 mai 2009 pentru aprobarea Regulamentului privind descentralizarea activității sportive și de tineret. În acest sens au fost organizate consultări la nivelul administrațiilor publice locale, a direcțiilor pentru sport județene și a cluburilor aflate în subordinea Ministerului Tineretului și Sportului, precum și cu reprezentanți ai sectorului civil. Aceste consultări au reliefat faptul că transmiterea atribuțiilor și patrimoniului structurilor sportive din subordinea MTS nu se vor putea efectua în termenii stipulați de HG nr. 563/2009, în lipsa unor intervenții normative. Dintre impedimentele identificate sunt amintite:

– Legislația conexasă nu permite la această dată aplicarea hotărârii de guvern atâta timp cât norme juridice de rang superior nu au fost amendate, spre exemplu: conform art.19 alineat 1) din Legea 69/2000 Legea educației fizice și sportului *„Direcțiile pentru tineret și sport județene, respectiv a municipiului București, sunt servicii publice descentralizate ale Ministerului Tineretului și Sportului, cu personalitate juridică”*, iar conform art. 15 alineat 1) din HG nr. 1721/2008 privind organizarea și funcționarea Ministerului Tineretului și Sportului *„Direcțiile pentru tineret județene, respectiv a municipiului București și direcțiile pentru sport județene, respectiv a municipiului București sunt servicii publice deconcentrate ale Ministerului Tineretului și Sportului, cu personalitate juridică, înființate în condițiile legii”*. În ciuda diferențelor de terminologie, în mod evident, la această dată, direcțiile pentru sport sunt servicii publice deconcentrate astfel încât greșeala aparține normei superioare, ceea ce nu afectează

spiritul legii și forma de subordonare administrativă aplicabilă;

- Reprezentanții ai administrației publice locale au exprimat rezerve privitoare la preluarea unor entități și servicii publice de mare importanță, precum direcțiile pentru sport județene și activitatea circumscrisă, fără stabilirea clară a costurilor și a susținerii de la bugetul de stat.
- Neconcordanțele dintre Legea nr. 195/2006 și H.G. nr. 563/2009 riscă să plaseze în zona de nelegalitate operațiunile de descentralizare efectuate în baza normei inferioare (există prevederi în hotărâre care adaugă la lege). Într-o atare situație, intervine sancțiunea nulității operațiunilor efectuate, precum și a celor subsecvente conform principiului *accessorium sequitur principale*⁶.

Analiza acestor impedimente, dar și a altora care au fost semnalate în mod obiectiv, arată că rezervele exprimate au suport real și că, transmiterea prerogativelor direcțiilor județene pentru sport către administrația publică locală constituie depărtarea de la principiul „recunoașterii și respectării caracterului de interes național al educației fizice și sportului” enunțat în Legea nr. 69 din 28 aprilie 2000 legea educației fizice și sportului, art. 2, aliniat 1): „*Educația fizică și sportul sunt activități de interes național sprijinite de stat*”.

Din acest motiv s-a considerat că, pe termen scurt și mediu (2010 – 2012), asigurarea unui echilibru între procesele de deconcentrare și descentralizare este, preferabil unui proces de descentralizare absolută și instantanee, acesta putându-se efectua, eventual, numai după efectuarea corecțiilor normative.

În acest sens, noua Strategie propune ca procesul de descentralizare să vizeze doar cluburile subordonate Ministerului Tineretului și Sportului și a celorlalte ministere, în vederea asigurării concurenței reale și a egalității de șanse privind accesului la resursele guvernamentale, iar direcțiile de sport județene să rămână în zona instituțiilor deconcentrate, astfel încât prin ele să se realizeze politica guvernamentală. De altfel, pentru transferul atribuțiilor și patrimoniului cluburilor sportive către administrația locală este nevoie de existența direcțiilor județene de sport, ca aparat de lucru al MTS în teritoriu pentru efectuarea operațiunii în sine și pentru monitorizarea procesului.

Mai mult, pentru creșterea eficienței instituționale și financiare se propune înființarea direcțiilor pentru sport și tineret (DSTJ) prin comasarea direcțiilor pentru sport județene și a direcțiilor pentru tineret județene care funcționează la această dată.

În aceste condiții, Ministerul Tineretului și Sportului precum și direcțiile pentru sport și tineret vor păstra în aria de competență atribuțiunile, bazele și activitățile de interes național și regional, vizate prin politica guvernamentală și prin legislația cadru. Acestea sunt obiective de mare importanță care, prin rămânerea în administrarea guvernamentală, vor garanta păstrarea destinației sportive și nivelul calitativ internațional, indiferent de viziunea politică a

⁶ *accessorium sequitur principale* – din latină: *acesoriu/secundul urmează principalul*

reprezentanților administrației publice locale.

În condițiile în care, prin procesul de descentralizare, majoritatea bazelor și dotărilor sportive vor ajunge în administrare privată, statul nu-și poate permite ca întreg procesul sportiv să fie condiționat de decizia factorului politic din administrația locală. Pentru aceasta, o serie de obiective sportive strategice precum: complexe sportive naționale, hotelurile, sălile polivalente etc., vor fi păstrate în patrimoniul și administrarea Ministerului Tineretului și Sportului. Aceste baze, uniform distribuite geografic și cu o concentrare mai mare în zona capitalei, vor constitui infrastructura sportivă românească la standarde internaționale, motiv pentru care vor fi supuse unor ample acțiuni de modernizare și înnoire.

O parte a activităților și dotărilor sportive, al căror transfer în zona administrației publice locale sau a sectorului civil nu va afecta indicatorii sportivi naționali vor trebui cedate, conform cerințelor subsidiarității și a bunei guvernări, acelor instituții care aflându-se cât mai aproape de beneficiar, au competența și capacitatea îndeplinirii optime a atribuțiilor sportive: *„Furnizarea anumitor servicii în regim de descentralizare ori deconcentrare se raportează la buna guvernare a problemelor colectivității locale, mai precis ne referim la cele pentru îndeplinirea celor două principii de management public: principiul eficienței și principiul eficacității actelor de guvernare.”*⁷

Pentru aceasta se vor întocmi registrul-inventar al bazelor de interes național și regional și registrul-inventar al bazelor de interes local și județean, în concordanță cu care patrimoniul sportiv național va rămâne în patrimoniul MTS/DSTJ sau va fi transferat în patrimoniul/folosința altor entități. Entitățile vizate se referă cu precădere la: consiliile județene, consiliile locale, Comitetul Olimpic și Sportiv Român și federațiile sportive naționale.

Dezideratul descentralizării integrale, în sensul transferului direcțiilor pentru sport județene prevăzut de H.G. nr. 563/2009, nu se justifică deoarece prin plasarea direcțiilor în sfera decizională a administrației locale se pierde anvergura și caracterul unitar național al activităților sportive. De altfel, descentralizarea și deconcentrarea serviciilor nu sunt concepte pure care se exclud reciproc, ci din contra, s-a demonstrat că între ele trebuie să existe echilibru și complementaritate: *„Așadar, prin natura lor anumite servicii sunt considerate de importanță strategică națională sau interes național. De aceea atribuțiile legate de furnizarea sau administrarea lor trebuie să rămână sub directa supervizare a autorităților administrației publice centrale... Unitățile administrativ-teritoriale din cadrul unui stat beneficiază de un grad sporit de autonomie dar nu de suveranitate, astfel că unele domenii care sunt de interes național și au impact asupra întregii populații a țării se cere să rămână sub umbrela statului unitar. Desigur domeniile de interes, în legătură cu specificul comunității și de interes pentru un număr restrâns de cetățeni dintr-o localitate vor fi transferate prin descentralizare în sarcina*

autorităților locale de la nivelul județelor, orașelor sau comunelor... Așadar plasarea organelor deconcentrate ale statului în sistemul instituțional public local este un aspect esențial în ceea ce privește eficiența în dezvoltarea, formularea și managementul politicilor publice la nivel local. Față de cele prezentate și în respectarea principiului autonomiei locale, apreciem că serviciile deconcentrate trebuie să-și limiteze interferența în funcționarea administrațiilor locale autonome, fiind de dorit ca serviciile deconcentrate ale ministerelor să păstreze doar acele atribuțiuni care privesc controlul, inspecția și monitorizarea domeniului în care activează.”⁸

Pe plan intern Ministerul Tineretului și Sportului va trebui să fie supus unui amplu proces de reorganizare. Acest lucru este impus de modificarea semnificativă a atribuțiunilor ministeriale datorită descentralizării activității cluburilor departamentale operațiune ce va fi însoțită de transferul dotărilor și bazelor sportive de la minister în patrimoniul sau administrarea altor entități.

În condițiile în care, responsabilitățile privitoare la procesul de pregătire sportivă, de înnoire și întreținere a bazelor sportive vor fi delegate/cedate, activitatea MTS se va putea focaliza pe creșterea calității actului sportiv, analiza, cercetarea și perfecționarea mișcării sportive la nivel național, pe intervenția instituțională în ariile de interes deficitare. În acest sens MTS va trebui să valorizeze eficient pârghiile administrative ale eșalonului central și mai cu seamă resursele alocate de la bugetul de stat. De asemenea, controlul privind respectarea destinației bazelor sportive și a legislației sportive în ansamblul ei, vor trebui să capete o pondere mai ridicată în activitățile ministerului și al direcțiilor sale județene. În plus vor trebui introduse atribuțiuni de acreditare și control a societăților comerciale ce desfășoară activități sportive, pentru respectarea condițiilor și normelor sportive în sectorul privat.

Reorganizarea internă vizează și înființarea unui *birou pentru standarde* prin care să se realizeze și să se actualizeze permanent baza de date care să conțină: standardele naționale și internaționale pentru organizarea competițiilor sportive, standardele bazelor și dotărilor sportive, standardele pentru recunoașterea, avizarea și funcționarea structurilor sportive și, mai cu seamă, în care să se stabilească standardele de performanță naționale și județene în vederea selecționării sportivilor în loturi sau competiții. În procesul, de reformare instituțională acest birou va avea sarcina elaborării standardelor de calitate și a celor de cost prevăzute de Legea nr. 195/2006 Legea-cadru a descentralizării.

Măsuri/activități:

- Revizuirea și definitivarea modelului de descentralizare a activităților sportive din România;
- Reorganizarea internă a Ministerului Tineretului și Sportului;

⁷ Mădălina Voican – *Principiile cadru ale administrației publice locale*, Ed. Universul Juridic, București 2008 p. 98.

- Înființarea direcțiilor pentru sport și tineret județene;
- Elaborarea registrului – inventar al bazelor sportive de interes național și regional, și al celui de interes județean și local.
- Înființarea biroului de standarde în cadrul Ministerului Tineretului și Sportului;
- Efectuare operațiunilor de transmitere a cluburilor și a patrimoniului sportiv de interes local sau județean către administrația publică locală;
- Revizuirea cadrului juridic privind descentralizarea activității sportive.

7.2.2 Adoptarea măsurilor pentru îmbunătățirea situației entităților sportive din sectorul civil

În România se constată o slabă concurență la nivelul cluburilor și asociațiilor sportive. În general marea performanță este monopolizată de câteva cluburi care, într-o formă sau alta, sunt susținute în mod direct de către stat. Suportul statului este benefic atâta timp cât nu dezavantajează marea masă a beneficiarilor sau nu perturbă procesele sociale. Există aprecieri argumentate, pro și contra susținerii directe a statului, urmând să se răspundă dacă, sau cât de mult, este afectat principiul egalității de tratament și șansă. Și Comisia Europeană avertizează, prin intermediul Cartei Albe privind Sportul, asupra acestor aspecte.

Analizele Strategiei recunosc efectele benefice ale susținerii directe a marilor cluburi care în genere sunt guvernamentale, dar semnalează totodată și efectul advers al dispariției concurenței reale și al aplatizării interesului pentru performanță a celorlalte entități sportive.

Soluționarea acestei probleme ține de decizia politică, iar în vederea acesteia se prezintă exemplul de bună practică al fotbalului acolo unde, după replierea prezenței statului, spectacolul sportiv, interesul sportivilor și al publicului, mecanismele economiei de piață, rezultatele sportive și concurența reală au avut de câștigat. Ca urmare o serie de nume noi de cluburi au început să acceadă în clasamentele fruntașe, asigurând impreviziunea și atractivitatea actului sportiv. De altfel, publicul spectator este prea puțin atras de competițiile cu final cunoscut, iar activitățile economice sportive și conexe precum impresariatul, transferurile, pariurile și pronosticurile sportive sunt grav afectate.

În vederea asigurării unei concurențe reale și, implicit pentru întărirea entităților sportive, Strategia propune continuarea procesului, început cu fotbalul, de transmitere către zona privată sau a administrației locale a tuturor cluburilor guvernamentale.

În același sens HG nr. 884/2001 pentru aprobarea Regulamentului de punere în aplicare a dispozițiilor Legii educației fizice și sportului nr. 69/2000, va trebui reformată în sensul eliminării din rândul structurilor sportive a unor entități neeligibile competiției sportive precum unitățile de învățământ cu program sau profil sportiv sau palatele și cluburile copiilor. Acestea,

⁸ Idem – pp. 97-98.

vor trebui să-și înființeze în vederea înscrierii în competiții, asociații și cluburi sportive proprii în conformitate cu art. 6 din Legea nr. 69/2000 „(1) *Activitatea sportivă din unitățile și instituțiile de învățământ se organizează în cadrul asociațiilor sportive școlare și universitare... (7) Pentru elevii cu aptitudini sportive se pot organiza, în condițiile legii, clase, școli și licee cu program sportiv, precum și cluburi sportive școlare*”.

Una dintre problemele care descurajează sportul de masă (sportul pentru toți, sportul pentru persoanele cu handicap, sportul în mediul rural, sportul ocazional, de relaxare, turismul sportiv șa.) este generat de art. 55 aliniat 1) din Legea nr. 69/2000 „*Practicarea exercițiilor fizice în forme organizate se realizează numai cu aviz medical*”. Noțiunea de „forme organizate este neclară”, iar în termeni reali condiția „avizului medical” nu poate fi respectată în cadrul activităților de masă. Pentru prevenirea riscurilor inutile legate de prevederea incriminată, multe structuri sportive și potențiali finanțatori s-au retras din competițiile de masă. De aceea, o măsură corectivă vizează posibilitatea utilizării la unele competiții a declarației pe propria răspundere în lipsa avizului medical.

O propunere receptată din zona societății civile sugerează introducerea obligativității înființării asociațiilor sportive în fiecare comună din România. În mod evident această obligativitate nu ar putea fi introdusă fără a se leza principiul autonomiei locale sau cel al dreptului la asociere. Cu toate acestea, propunerea subliniază o realitate tristă, aceea a slabei reprezentări a sectorului asociativ în sate și comune și precara susținere din partea administrațiilor locale. Este recunoscut faptul că nivelul activităților sportive în mediul rural este deosebit de mic și că în decursul timpului s-a făcut prea puțin pentru remedierea acestei situații. Protecția asigurată de autonomia locală restricționează intervenția directă a administrației centrale, totuși, statul nu poate rămâne nepăsător la problemele ridicate de cetățeni și, de aceea, Strategia propune introducerea unui mecanism care să motiveze consiliile locale comunale să susțină înființarea și funcționarea entităților sportive asociative la nivel comunal.

Astfel, una din soluții, de natură normativă, vizează transferurile financiare de la bugetul de stat către cele comunale cu destinație exclusivă în beneficiul asociațiilor sportive de pe raza comunei. Pentru facilitarea accesului la aceste resurse, va trebui ca metodologia de finanțare să fie una simplificată, prin derogare de la Legea nr. 350/2005 privind regimul finanțărilor nerambursabile din fonduri publice alocate pentru activități nonprofit de interes general, pentru ca orice entitate sportivă comunală să le poată accesa în condiții facile. Deoarece, derogările de la regulă trebuiesc evitate, Strategia propune, în mod alternativ, abrogarea sau modificarea Legii nr. 350/2005 care prezintă multe deficiențe.

Un rol aparte îl au federațiile naționale sportive și Comitetul Olimpic și Sportiv Român cu sprijinul cărora MTS va putea imprima o evoluție ascendentă sportului românesc. Declarate prin lege organizații de utilitate publică, le revin drepturile și sarcinile corelative acestui statut.

Strategia propune întărirea rolului instituțional și întărirea dialogului cu acești importanți parteneri neguvernamentali iar, în concret, stabilirea unei comisii consultative permanente care să se pronunțe *ante factum* asupra deciziilor ce pot afecta viitorul sportului românesc.

Performanțele sportive din competițiile internaționale constituie, după cum s-a mai arătat, cei mai importanți indicatori calitativi și cantitativi ai sportului de performanță. Pe plan sportiv, performanțele olimpice sunt cele mai valoroase, motiv pentru care Strategia, respectând interesul acordat de MTS competiției supreme, stabilește anii olimpici ca puncte critice de evaluare intermediară în procesul de monitorizare. Participarea și rezultatele la jocurile olimpice sunt obiective instituționale și ale COSR, astfel încât o mai bună coordonare a efortului comun și o susținere reciprocă sunt condiții firești pentru maximizarea performanțelor olimpice.

În consecință, Strategia propune creșterea colaborării instituționale și armonizarea politicilor publice ale celor două instituții, precum și cooptarea COSR în procesul de elaborare și adoptare a deciziilor privitoare la organizarea și finanțarea sportului de performanță, în conformitate cu principiul „*consultării cetățenilor și a asociațiilor legal constituite*”, prevăzut de art.2 alin b) din Legea nr.52/2003 privind transparența decizională în administrația publică.

Măsuri/activități:

- Operaționalizarea mecanismului pentru stimularea înființării de structuri sportive în mediul rural – Programul „*Fiecare comună – o asociație sportivă*”;
- Adoptarea măsurilor pentru întărirea rolului instituțional al federațiilor sportive și al COSR;
- Elaborarea mecanismului codecizional MTS – COSR privitor la sportul de performanță;
- Revizuirea sau înlocuirea Legii nr. 350/2005 privind regimul finanțărilor nerambursabile din fonduri publice alocate pentru activități nonprofit de interes general;
- Adoptarea măsurilor pentru asigurarea egalității de șansă privind accesul la resursele publice;
- Adoptarea măsurilor privind asigurarea unui mediu concurențial în domeniul sportiv prin interzicerea participării în competițiile oficiale a altor structuri sportive decât cele asociative (asociații și cluburi sportive);
- Exercițarea mai riguroasă a funcției de supraveghere și control a MTS asupra structurilor sportive persoane juridice de drept public sau privat, conform Cap 8 (art. 33 la 38) din HG nr. 884/2001;
- Introducerea instituției *declarației pe propria răspundere* pentru participarea la competiții de masă;
- Adoptarea măsurilor pentru susținerea, în cadrul finanțărilor, a cheltuielilor

administrative ale organizațiilor sportive.

7.2.3 Armonizarea legislației cu realitățile sociale interne, cu acquis-ul comunitar și alte cerințe internaționale.

Sistemul juridic reprezintă avanpostul progresului social, fiind conceput să răspundă atât nevoilor contemporane cât și a celor din viitor. Evoluția societății face ca viitorul să devină prezent, iar prezentul să devină trecut. Din această perspectivă, actele juridice cunosc și ele un proces natural de îmbătrânire, de perimare, funcție și de nivelul de generalitate la care au fost elaborate. Oricât de generale și oricât de stabile ar fi, actele juridice necesită un proces continuu de înnoire. De aceea, chiar și în lipsa alegerii unui nou drum pentru sportul românesc, cerința modernizării eșafodajului juridic ce reglementează activitatea sportivă este imperativă. Cu atât mai mult, schimbările structurale preconizate la nivel organizatoric, administrativ și instituțional trebuie să fie pregătite în prealabil de o construcție juridică adecvată. Aceasta se poate concretiza prin adoptarea unor norme juridice noi sau prin reformarea celor existente.

Printre cerințele implementării Strategiei se numără și pregătirea pe plan normativ, *ante factum*, a schimbărilor propuse. Aceasta presupune, o abordare pe două direcții:

1. Armonizarea legislației cu cerințele internaționale și, îndeosebi, cu acquis-ul comunitar;
2. Reformarea normativă dictată de cerințele interne.

Deoarece pe parcursul lucrării au fost propuse deja unele îmbunătățiri normative, nu se va reveni asupra lor, înțelegându-se că sunt deja circumscrise acestui capitol. Cu toate acestea, este utilă o privire de ansamblu asupra sportului ca instituție juridică.

În plan juridic, alinierea la cerințele internaționale în domeniul sportului, referindu-ne aici și la acquis-ul comunitar, nu prezintă derapaje sau rămăneri în urmă semnificative. Puținele probleme ce ar putea fi consemnate privesc alinierea la unele standarde în domeniul bazelor și a dotărilor sportive, în privința cărora s-au inițiat măsuri pentru a nu se depăși cadrul impus de forurile internaționale.

Fiind mai puțin încorsetată de reglementările internaționale, reformarea juridică a sportului românesc, trebuie să răspundă cu precădere necesităților interne.

Constituția, ca principal izvor juridic, plasează activitatea sportivă în Cap. 2 privitor la drepturile și libertățile fundamentale, ca formă de protecție a tinerilor și copiilor (art.49, aliniat 5): „*Autoritățile publice au obligația să contribuie la asigurarea condițiilor pentru participarea liberă a tinerilor la viața politică, socială, economică, culturală și sportivă a țării*”. Acesta este și motivul pentru care, în orice inițiativă publică în domeniul sportului, prevalează interesul tinerilor, ca grup țintă nominalizat prin actul fundamental.

Legislația subsecventă edictată în vederea reglementării sportului românesc a fost relativ stabilă raportată la frenezia caracteristică modificărilor legislative postrevoluționare. Dacă din

această privință stabilitatea poate fi o calitate, nu același lucru se poate spune din punct de vedere al adaptării la schimbările sociale. După cum s-a mai afirmat, legislația sportivă nu mai răspunde cerințelor economico-sociale actuale și cu atât mai puțin a celor din viitor, acutizându-se nevoia revizuirii următoarelor acte normative:

- Legea nr. 69 din 28 aprilie 2000 Legea educației fizice și sportului, cu modificările și completările ulterioare;
- HG nr. 884 din 13 septembrie 2001 pentru aprobarea Regulamentului de punere în aplicare a dispozițiilor Legii educației fizice și sportului nr. 69/2000;
- HG nr. 563/2009 pentru aprobarea Regulamentului privind descentralizarea activității sportive și de tineret;
- Legea nr. 215 din 23 aprilie 2001 Legea administrației publice locale;
- HG nr. 1447 din 28 noiembrie 2007 privind aprobarea Normelor financiare pentru activitatea sportivă;
- HG nr. 1721 din 30 decembrie 2008 privind organizarea și funcționarea Ministerului Tineretului și Sportului;
- Legea nr. 350 din 2 decembrie 2005 privind regimul finanțărilor nerambursabile din fonduri publice alocate pentru activități nonprofit de interes general;
- Ordin ANS nr. 130 din 28 martie 2006 privind finanțarea nerambursabilă din fonduri publice a proiectelor cluburilor sportive de drept privat și ale asociațiilor pe ramură de sport județene și ale municipiului București;
- HG nr. 255 din 4 martie 2003 pentru aprobarea Statutului antrenorului.

Modernizarea legislativă presupune în afara revizuirii actelor existente și eventuala adoptare a unora noi. Oportunitatea acestei operațiuni este dictată și de necesitățile concrete ce vor fi identificate în procesul de implementare a Strategiei, astfel încât, propunerile de noi acte normative se vor putea face chiar la data elaborării planurilor strategice sau a propunerilor de politici publice.

Măsurile/activități:

- Monitorizarea evoluției normelor sportive pe plan internațional;
- Transpunerea în legislația internă a prevederilor internaționale în domeniul sportului;
- Participarea la forurile internaționale de dezbatere a cadrului normativ sportiv;
- Ratificarea tratatelor și semnarea protocoalelor internaționale;
- Adoptarea normelor interne pentru punerea în aplicare a Directivelor UE;
- Adoptarea unei noi legi a sportului, compatibilă cerințelor actuale și a celor în perspectivă;

- Îmbunătățirea legislației privind rolul și funcționarea federațiilor sportive și a COSR;
- Modificarea și/sau completarea normelor juridice cu incidență sportivă ce pot fi reformate;
- Abrogarea actelor/prevederilor normative perimate, inoportune, nelegale etc.;
- Adoptarea unor norme noi care să susțină efortul de revitalizare a sportului și să răspundă schimbărilor sociale petrecute sau preconizate.

7.3 Implementarea unui sistem coerent de selecție, monitorizare și promovare în cariera sportivă

Reformarea sistemului de selecție a sportivilor constituie un element central al Strategiei, deoarece soluția propusă va determina creșterea, cu costuri minime, a bazei de selecție și a rezultatelor sportive.

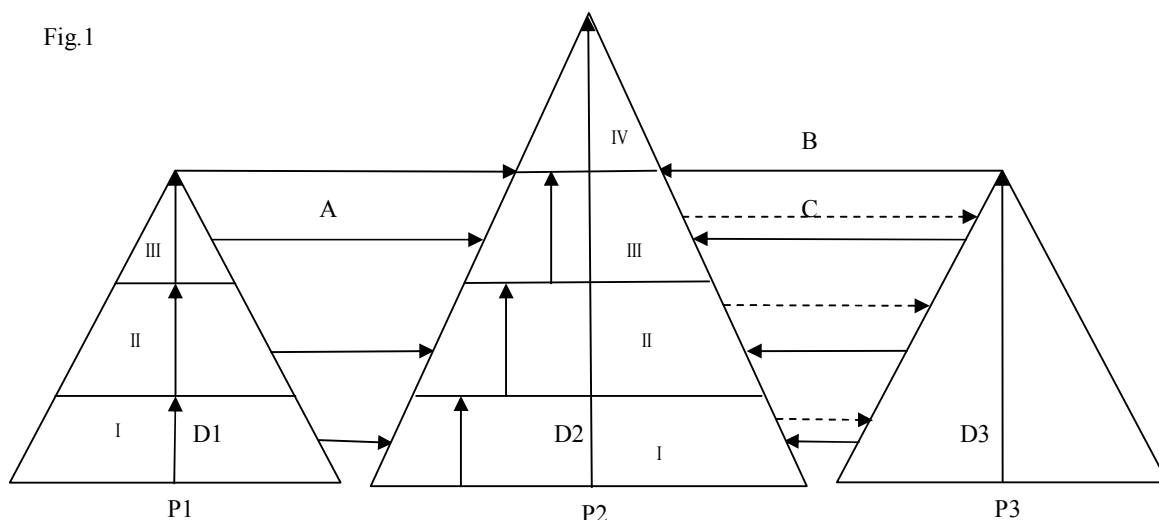
Este recunoscut faptul că în perioada regimului comunist, în ciuda dificultăților economice statul investea semnificativ mai mult în procesul de selecție a sportivilor. Metodele folosite, devenite clasice, se concretizau în organizarea de competiții la nivel de masă: daciada, spartachiada, campionate școlare, universitare, concursuri muncitorești, concursuri sătești, orășenești, județene, naționale etc. De asemenea, un loc aparte îl ocupau cercurile sportive organizate în școli, precum și concursurile de selecție organizate pe întreg teritoriul. În mod evident, în trecut, selecția tinerilor sportivi constituia o sarcină importantă a tuturor cadrelor din sport. Activitățile erau atent programate, se desfășurau periodic, în mod planificat și îmbrăcau diverse forme: concursuri școlare - date în grija profesorilor de catedră, concursuri orășenești și județene - la care participau antrenori selecționeri, alte evenimente precum Daciada, Spartachiada - la care participau cadre de specialitate etc. După anii 90, din motive mai mult sau mai puțin obiective, mare parte din aceste activități au fost întrerupte. În mod real, costurile acestui tip de selecție sunt mari, statul ne-mai putând suporta de la bugetul central contravaloarea lor, de altfel, fiind și normal să se întâmple așa în condițiile în care, deși România a intrat într-un proces accelerat de descentralizare administrativă și fiscală, procesul de selecție a sportivilor a rămas un atribut al administrației centrale. Redistribuirea veniturilor fiscale nu a fost însoțită, decât în mică măsură, de redistribuirea sarcinilor în susținerea sportului și selecția sportivilor.

În condițiile unor ample schimbări sociale în care, cel puțin pe termen scurt, resursele financiare vor fi limitate, reîntoarcerea la un astfel de sistem costisitor devine inoportună. De aceea, Strategia valorifică un sistem piramidal de selecție și monitorizare (fig.1) denumit metoda *piramidelor legate (MCM)*⁹ care, în condiții de eficiență economică, îmbină sistemele clasice cu un sistem informatizat de selecție.

⁹ Autor Marius Ciprian Marin

Metoda piramidelor legate:

Fig.1

Piramida 1 (P1) schițează sistemul de colectare a datelor, monitorizare a evoluției performanțelor sportive și selecție informatizată pe parcursul a trei cicluri de învățământ: I – școlar clasele 1-8 (învățământ primar + gimnaziu), II – liceal, III – universitar.

Piramida 2 (P2) schițează modul de acces și evoluție în cluburile și loturile sportive pe patru eșaloane:

- Eșalonul I reprezintă zona cluburilor de nivel școlar și/sau a cluburilor de masă: sătești, comunale, orășenești, asociații sportive ș.a;
- Eșalonul II reprezintă zona cluburilor liceale și/sau a cluburilor cu activitate la nivel județean cu obiective de performanță;
- Eșalonul III reprezintă zona cluburilor de nivel universitar și/sau a cluburilor cu activitate la nivel național cu obiective de înaltă performanță;
- Eșalonul IV reprezintă zona loturilor naționale și a cluburilor sportive profesionale.

Piramida 3 (P3) schițează modul de selecție, evoluție și valorificare a sportivilor a căror selecție se va face pe baza altor metode decât cel informatizat (P1) sau a celor specifice structurilor sportive (P2). În această categorie intră rezultatele obținute la competițiile de masă (gen sportul pentru toți, daciada, spartachiada etc.), rezultatele la acțiunile specializate (concursuri de selecție), concursuri ocazionale școlare și universitare, alte concursuri neoficiale, precum și îndrumarea familială, autocunoașterea, rezultatele la alte activități sociale (activități de voluntariat sportiv, participarea la acțiunile organizațiilor neguvernamentale etc.). Deoarece piramida P3, reprezintă cu precădere zona socială, neînregimentată instituțional, ea va constitui și o zonă tampon, de întoarcere, pentru sportivi care au renunțat la cariera sportivă.

Procesele conturate schematic în piramida P2, reprezintă modul de selecție în cadrul asociațiilor/cluburilor sportive (inclusiv cele școlare și universitare) și evoluția în carieră către

loturile naționale sau către sportul profesionist. Acestea sunt procese naturale bazate pe criterii valorice și pe rezultatele obținute pe parcursul vieții sportive, astfel încât ele nu necesită măsuri speciale de reformare. De remarcat că, piramida P2 reprezintă unicul traseu care poate asigura o carieră sportivă.

În ceea ce privește fluxurile care leagă cele trei piramide acestea semnifică:

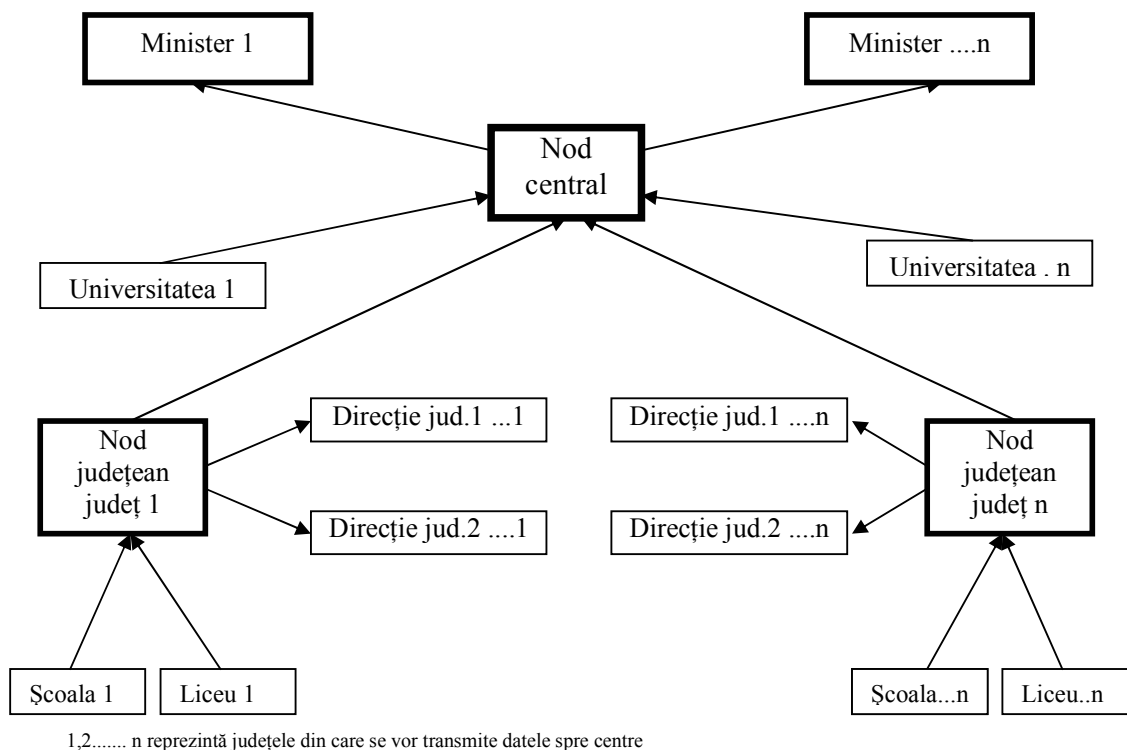
- A – fluxul de informații și de tineri sportivi dinspre sistemul de învățământ către zona sportului de performanță, exclusiv pe baza sistemului informatizat;
- B – fluxul de practicanți ai sportului dinspre societate către zona sportului de performanță;
- C – fluxul de întoarcere a sportivilor din zona de performanță spre societate (zonă tampon de reacomodare);
- D1 – evoluția ascendentă a rezultatelor sportive pe parcursul ciclului din învățământ: școală, liceu, facultate;
- D2 – evoluția în cariera sportivă de la cluburile de masă (amatori, școlare, comunale etc), spre loturile naționale și olimpice;
- D3 – evoluția practicantului sportului în societate (carieră neoficială).

În ceea ce privește sistemul de colectare a datelor, monitorizare a evoluției performanțelor sportive și selecție informatizată prezentat schematic în piramida P1, acesta va avea la bază un program informatic prin care vor fi centralizate informațiile relevante culese prin rețeaua școlară și universitară.

Programul informatic va putea prelucra, pe secțiuni, rezultatele sportive la orele de clasă și date statistice solicitate de alte organisme guvernamentale: informații medicale, indicatori biometrici, rezultate și performanțe în învățământ, carieră școlară etc;

Programul va fi conceput să funcționeze într-o rețea de tip INTRANET (fig.2): la bază sunt unitățile școlare ce colectează și transmit date către nodurile de rețea județene la care au acces serviciile publice deconcentrate (direcțiile județene) ale organelor centrale care vor contribui la implementarea programului (direcțiile pentru sport și tineret, direcțiile de sănătate publică, inspectoratele școlare județene etc). Nodurile județene vor transmite datele la un nod central unde vor fi conectate organele administrației centrale (MTS, Ministerul Sănătății, Ministerul Educației Cercetării și Inovării etc).

Fig.2

În programul informatic se introduc standarde (baremuri) sportive, ce constituie indicatorii de calitate, a căror depășire să indice potențialul/permanența sportivă, și care să fie semnalizate automat de program. La nivelul nodurilor județene se vor gestiona informațiile despre elevii din județ, iar la nivel central se vor gestiona datele școlare și universitare la nivel național.

Pentru a deveni funcțională, rețeaua necesită implicarea Ministerului Educației și cointeresarea profesorilor de catedră, care vor fi stimulați prin introducerea *contractului civil sportiv*. În baza acestui contract profesorul sau antrenorul poate beneficia de o sumă forfetară pentru a se ocupa de pregătirea copiilor talentați, descoperiți de el, care vor putea rămâne în comunitatea de proveniență beneficiind de mediul familial.

Menținerea în familie protejează psihicul tânărului și generează economii prin eliminarea costurilor de transport și pensiune. Din economiile realizate se alocă direct tânărului și antrenorului său un quantum pentru diverse cheltuieli.

Antrenarea în mediul de proveniență nu este o renunțare la sistemul centralizat de instruire în loturi și cantonamente, ci doar o alternativă pusă la dispoziția tânărului, mai ales a celor aflați la o vârstă fragedă. În egală măsură la acest sistem poate apela și antrenorul care va primi, pentru activitatea proprie, o cotă parte din suma economisită.

În final, trebuie remarcat faptul ca această metodă structurează clar palierele de intervenție în procesul de selecție și evoluție în carieră a sportivilor. Astfel, piramida P1 reliefează zona principală de competență și atribuțiuni a administrației publice centrale, piramida P2 aria de

competență specifică administrației publice locale și sectorului neguvernamental de specialitate (aceasta în condițiile finalizării procesului de descentralizare a cluburilor sportive), iar piramida P3 reprezintă, cu predilecție, palierul de intervenție al societății civile (individ, familie, comunitate, organizații și alte entități sociale din afara domeniului sportiv). Se constată că, contrar delimitării clare de atribuțiuni, între cele trei paliere există schimburi de informații, interese și persoane care conjugă (*leagă*) eforturile actorilor sociali, transformând selecția și promovarea în carieră dintr-o activitate punctuală, izolată, într-un sistem funcțional, unitar, la nivel național.

În paralel trebuie reluate activitățile de selecție clasice prin organizarea de competiții de selecție școlare și a celor de masă (concursuri intra/inter școlare, concursuri de masă gen Daciada etc.). Un aport deosebit în acest sens îl poate avea Federația Română „Sportul pentru Toți” care va trebui să-și revizuiască modul de organizare a competițiilor și să introducă competiții de masă cu calendar prestabilit și cu etape de calificare pornind de la nivel comunal până la cel național.

Măsuri/activități:

- Constituirea comisiei interministeriale pentru operaționalizarea rețelei informatizate pentru colectarea datelor școlare;
- Implementarea sistemului de colectare a datelor, monitorizare a evoluției performanțelor sportive și selecție informatizată până la nivelul celei mai mici localități din România.
- Elaborarea și introducerea standardelor sportive de referință;
- Introducerea contractelor sportive civile pentru sportiv, familie, antrenor sau club;
- Revitalizarea activității de selecție clasică prin organizarea de competiții de masă.

7.4 Asigurarea resurselor necesare desfășurării optime a activităților sportive și transformării sportului într-un mecanism funcțional

În limbaj managerial resursele au mai fost denumite intrări (input), iar rezultatele ieșiri (output), constatându-se că orice proces generează rezultate numai în condițiile în care beneficiază de resursele necesare producerii lor. Din această perspectivă, un proces se declanșează în condițiile asigurării unui minimum de resurse, iar pentru a deveni funcțional este necesar ca resursele (intrările) să se reînnoiască cel puțin pe măsura consumării sau a transformării lor.

De asemeni, între calitatea rezultatelor și nivelul resurselor, există un raport direct proporțional, constatare ce stă la baza principiului conform căruia „*saltul calitativ se produce în urma acumulărilor cantitative*”¹⁰.

¹⁰ Principiu al filozofiei materialismului dialectic.

Sportul, poate fi privit la rândul său ca un mecanism funcțional, în sensul că va produce rezultate în mod proporțional cu resursele de care beneficiază. De aceea este deosebit de importantă operațiunea de identificare a resurselor necesare fenomenului sportiv și asigurarea acestora în mod constant, și în cantitatea optimă producerii rezultatelor dorite. În vederea acestei operațiuni s-a apelat la instrumentele de analiză utilizate și în procesul de identificare a prolemelor (SWOT, PEST, Brainstorming, Delphi).

Printr-o clasificare de gen, principalele resurse ale activității sportive pot fi structurate astfel:

- Umane (sportivi, personal de specialitate și auxiliar: antrenori, instructori, medici etc.);
- Materiale (baze sportive, dotări și echipament sportiv etc);
- Financiare (cotizații, aportul administrației centrale și locale, finanțări publice și private, valorificarea facilităților fiscale, venituri din sectorul economic: reclamă, sponsorizare, activitate economică sportivă etc);
- De timp (sportul de performanță, sportul școlar, sportul după școală, sportul în vacanță, sportul după programul de muncă, sportul de relaxare - estival etc).

Pentru asigurarea resurselor necesare desfășurării optime a activităților sportive se impune, așadar, gestionarea corectă a resurselor anterior enumerate, iar pentru transformarea sportului într-un mecanism funcțional este nevoie ca alocarea lor în timp să prezinte constanță, cel puțin la un nivel minim prestabilit. Măsurarea nivelului optim este un demers dificil, dar se poate realiza pe baza obiectivelor sportive propuse precum și a standardelor de calitate, și a celor de cost, prevăzute de legislația actuală.

În consecință, obiectivele specifice vor fi subsumate principalelor tipuri de resurse ce trebuie asigurate:

7.4.1 Asigurarea constantă la nivel optim a resurselor umane

Realizarea acestui obiectiv impune abordarea din două puncte de vedere: unul privitor la numărul și calitatea practicanților sportului și, respectiv, a personalului de specialitate.

Referitor la numărul și calitatea practicanților sportului, România are un potențial imens nevalorificat localizat cu precădere în mediul rural, acolo unde locuiește aproape jumătate¹¹ din populația țării și unde activitățile de selecție și promovare a sportivilor au avut un caracter sporadic. Mediul rural poate furniza tineri talentați în condițiile revenirii în atenția factorilor politici și a ameliorării condițiilor sociale. Trebuie precizat că la acest eșalon calitatea actului sportiv este mai redusă datorită lipsei personalului de specialitate de înaltă calificare, a problemelor cu infrastructura sportivă și, în genere, datorită condițiilor sociale mai reduse.

¹¹ La 1 iulie 2008, în mediul rural locuiau 9,7 milioane persoane, reprezentând 45,0% din populația țării. – Institutul Național de Statistică, România în cifre – breviar statistic, București, mai 2009. Sursa: www.insse.ro.

Mediul urban este furnizorul tradițional de sportivi și de servicii sportive. Calitatea acestora este bună, deoarece în decursul timpului s-a investit atât în componenta educativă, în infrastructură, cât și în activitățile sportive.

Aplicarea sistemului de selecție și monitorizare a piramidelor legate va constitui metoda optimă de furnizare a celei mai importante resurse sportive - practicanții. În plus, preconizata creștere a numărului de sportivi din mediul rural, coroborată unei creșteri, în amplitudine mai mică dar constantă, a celor din mediul urban, va asigura garanția unei dezvoltări rapide a bazei de selecție, a activităților și a performanțelor sportive.

În mod corelativ, creșterea numărului de practicanți impune un proces de optimizare în zona cadrelor de specialitate. La această dată, numărul profesorilor de educație fizică și sport, antrenorilor și instructorilor este acoperitor astfel încât, cel puțin pe termen scurt și mediu, nu sunt necesare completări cantitative. Se impun, totuși, mai ales pentru activitatea din zona rurală, unele măsuri specifice: instruire, cursuri, stagii de specializare, burse în străinătate, schimburi de experiență ș.a.

O problemă serioasă, o reprezintă numărul tot mai mic de medici sportivi și mai ales dezinteresul absolvenților de a se îndrepta spre această ramură medicală, motiv pentru care se vor întreprinde măsuri rapide, optimizate în comun acord cu Ministerul Sănătății.

Măsuri/activități:

- Creșterea calitativă și cantitativă a activităților educative sportive;
- Derularea de campanii pentru promovarea sportului de masă;
- Organizarea de activități pentru creșterea pregătirii antrenorilor, profesorilor și instructorilor, cu precădere a celor din mediul rural;
- Creșterea gradului de valorificare a noutăților științifice din sport: proceduri, know-how, cercetare etc.
- Creșterea numărului de activități sportive în mediul rural, cu precădere a celor de selecție;
- Implementarea sistemului de selecție și monitorizare piramidal.
- Aplicarea măsurilor pentru stimularea practicării meseriei de medic sportiv.

7.4.2 Asigurarea constantă la nivel optim a resurselor materiale

Domeniul care prezintă cel mai mare decalaj față de standardele internaționale este cel al resurselor materiale. În privința bazelor sportive și al dotărilor, România prezintă o mare rămânere în urmă față de cerințele actuale ale sportului. Eforturile investiționale nu au reușit încă să atenueze ecartul ce ne separă de media europeană, datorită faptului că ameliorarea acestui indicator necesită mari resurse financiare de care România nu a dispus și nu dispune încă.

Din acest motiv, este necesară o politică coerentă pe termen mediu și lung pentru ca, prin

investițiile în infrastructura sportivă, să asigure tuturor ramurilor sportive cel puțin cerințele minime internaționale.

Pentru aceasta Strategia propune lansarea programului investițional „*Fiecare sport – o bază sportivă la nivel internațional*” prin care să se asigure pentru fiecare sport recunoscut și practicat în România, în mod minimal, un teren sau o sală optimă organizării competițiilor la nivel internațional. Acest program va fi derulat de Ministerul Tineretului și Sportului în colaborare cu COSR și federațiile naționale. Bazele sportive mono-funcționale vor fi date în administrarea federației de profil, iar cele poli-funcționale vor fi păstrate în patrimoniul și administrarea MTS, sau COSR, pentru o corectă și echitabilă utilizare de către toate structurile sportive interesate.

Pe plan intern, după cum s-a mai arătat, resursele materiale sunt distribuite în mod inegal pe teritoriul țării. Astfel, există o clară polarizare între mediul rural și cel urban, toate, la rândul lor, prezentând disparități mai mult sau mai puțin obiective. Programele investiționale derulate până în prezent, nu au urmărit o echilibrată distribuție pe întreg teritoriul, și nici nu au vizat direct creșterea calitativă a actului sportiv.

Pentru ca acest fenomen să nu se perpetueze, Strategia propune lansarea programului investițional „*Fiecare localitate – o bază sportivă*” prin care să se asigure la nivelul fiecărei localități posibilitatea efectivă de a se practica sportul în condiții decente. În acest sens programul vizează existența la nivelul fiecărei localități a cel puțin unei baze sportive, la următoarele standarde minimale:

- La nivelul municipiului de județ – sală polivalentă la nivel internațional;
- La nivelul municipiilor și orașelor – sală poli-funcțională, dotată în mod obligatoriu cu tribune;
- La nivelul comunelor - sală de sport cu prelată pe structură metalică sau alte soluții necostisitoare, care să asigure posibilitatea publicului de a urmări competițiile (pereți retractabili sau transparente etc);
- La nivelul satelor – teren de sport amenajat, îngrădit și iluminat.

Efortul la nivel național al programului investițional „*Fiecare localitate – o bază sportivă*” nu poate fi susținut în totalitate din resursele bugetare alocate de MTS. De altfel, ar fi o măsură inoportună în contextul demarării descentralizării administrative, proces prin care bazele sportive de interes local sunt transferate în patrimoniul comunităților locale. Din acest motiv, se va înființa un fond de cofinanțare aflat la dispoziția MTS, denumit *Fondului Național pentru Investiții în Infrastructura Sportivă (FNIIS)*, prin care se vor finanța proiectele administrațiilor locale care corespund condițiilor minimale stabilite, iar acolo unde acestea nu dispun de resurse proprii se vor realiza investiții directe. Se va urmări ca acest fond de finanțare să fie alimentat pe cât posibil din fondurile europene de post-aderare.

După cum se poate constata politica de investiții în bazele sportive se fundamentează pe efortul comun al administrației centrale și a celei locale.

Reprezentanții administrației publice locale vor investi în bazele sportive, în concordanță cu interesele și cerințele comunității, cu tradiția, afinitățile și specificul sportiv local, cu resursele disponibile de care dispun etc., în spiritul și limita dreptului de autogovernare, conform principiului autonomiei locale.

Administrația publică centrală va garanta existența, cel puțin, a unei infrastructuri minime naționale, independentă de factorii administrațiilor locale și va urmări dezvoltarea calitativă permanentă în consens cu evoluția standardelor internaționale.

Cu alte cuvinte dezvoltarea pe orizontală (cantitativă) va fi asigurată, cu precădere, de factorii locali, iar cea pe verticală (calitativă) de cei centrali. Între cele două direcții de dezvoltare a bazelor sportive trebuie să existe un echilibru, o relație strânsă care să nu permită dezechilibre pe plan funcțional, astfel încât dezvoltarea pe verticală să fie rezultatul a doi factori: dezvoltarea pe orizontală și cerințele internaționale. În acest fel se optimizează politica investițională, un prim efect fiind acela că efortul financiar al administrației centrale va fi direct proporțional cu interesul național (al populației) și cu nivelul de dezvoltare (teritorială) a ramurii sportive.

Măsurile/activități:

- Crearea *Fondului Național pentru Investiții în Infrastructura Sportivă (FNIS)*;
- Demararea programului investițional „*Fiecare sport – o bază sportivă la nivel internațional*”;
- Demararea programului investițional „*Fiecare localitate – o bază sportivă*”;
- Desfășurarea campaniilor de sensibilizare a administrației publice locale privind necesitatea realizării infrastructurii sportive în fiecare localitate;
- Monitorizarea permanentă a standardelor internaționale în materie de baze sportive și alte dotări materiale;
- Introducerea standardelor minime privind construcția și dotarea bazelor sportive (interzicerea construirii din fonduri publice a sălilor sportive fără tribune).

7.4.3 Asigurarea constantă la nivel optim a resurselor financiare

Recenta criză economică a afectat veniturile financiare la nivel mondial și implicit pe cele ale țării noastre. În aceste condiții, în mod legitim, sumele alocate activităților sportive au avut, și vor avea, de suferit. Strategia ia în calcul aceste realități și propune măsuri pe termen scurt prin aplicarea cărora se pot reduce diverse costuri pentru ca perioada afectată de criză să poată fi depășită fără convulsii. În acest sens sunt vizate, cu precădere, măsurile de reformare administrativă și legislativă.

Totuși, pe termen lung nivelul resurselor financiare vor trebui să revină la cote care să permită realizarea obiectivelor investiționale propuse. Pentru aceasta vor trebui identificate surse alternative de finanțare care să completeze alocările de la bugetul de stat precum fondurile UE sau alte finanțări private.

Descentralizarea, trecerea cluburilor și a bazelor sportive în patrimoniul administrației publice locale, va degreva într-o oarecare măsură bugetul central, astfel încât din economiile realizate, MTS, cu aportul Guvernului, va constitui Fondul Național de Investiții în Infrastructura Sportivă (FNIS) la care să apeleze orice primărie care dorește să realizeze investiții noi în domeniul sportiv. Cu toate acestea MTS va avea în vedere obligația legală de a finanța activitățile entităților sportive transferate în procesul de descentralizare astfel încât va elabora standardele de calitate și de cost pentru activitatea sportivă¹².

Punerea în aplicare a prevederilor constituționale și comunitare privind autonomia locală, cu implicații directe în ceea ce privește respectarea principiului subsidiarității actului decizional, permite autorităților locale să-și gestioneze nemijlocit activitatea sportivă din unitatea administrativ-teritorială conform intereselor comunității, dar totodată incumbă acestora obligații sporite în ceea ce privește alocarea resurselor proprii pentru sport.

În paralel MTS va asigura resursele financiare lucrărilor investiționale din cadrul programului „*Fiecare sport – o bază sportivă la nivel internațional*” pentru a căror anvergură este strict necesară implicarea directă a guvernului.

Eforturile guvernamentale de gestionare cât mai eficientă a resurselor financiare vor trebui însoțite de un efort comparabil al tuturor celor implicați în sport - structuri sportive, persoane fizice și juridice, instituții ale administrațiilor publice locale etc. Pentru aceasta vor trebui valorificate mai eficient sursele alternative la bugetul de stat: finanțări publice și private, interne și internaționale, valorificarea mai eficientă a facilităților fiscale, veniturile din sectorul economic: reclamă, sponsorizare, activitate economică sportivă, transferuri etc.

Măsuri/activități:

- Dimensionarea corectă a resurselor financiare de la bugetul de stat necesare activității sportive, prin definitivarea standardelor de cost și de calitate, care să asigure echitate, constanță și predictibilitate în finanțare;
- Derularea de activități de sensibilizare a administrației publice locale pentru creșterea

¹² Legea nr.195/2006 legea-cadru a descentralizării:

„ART. 6

(1) Transferul de competențe se face concomitent cu asigurarea resurselor necesare exercitării acestora. Exercițarea competențelor se face numai după transmiterea resurselor financiare necesare.

(2) Finanțarea competențelor delegate este asigurată în totalitate de către administrația publică centrală.

ART. 7

În furnizarea serviciilor publice descentralizate, autoritățile administrației publice locale sunt obligate să îndeplinească standardele de calitate, în condițiile legii.”

- alocărilor financiare de la bugetele locale;
- Inițierea modificărilor legislative prin care să se clarifice și să garanteze finanțarea sportivă de către autoritățile locale;
 - Măsuri de eficientizare a finanțării federațiilor sportive pe baza standardelor de cost și de performanță (calitate);
 - Instituirea Fondului Național pentru Investiții în Infrastructura Sportivă prin aport guvernamental și comunitar (fonduri post-aderare);
 - Asigurarea resurselor financiare pentru implementarea programului „*Fiecare sport – o bază sportivă la nivel internațional*”;
 - Introducerea bugetelor multianuale pentru garantarea marilor obiective investiționale;
 - Valorificarea mai eficientă a surselor alternative la bugetul de stat: finanțări publice și private, interne și internaționale, facilități fiscale, venituri din sectorul economic: reclamă, sponsorizare, activitate economică sportivă, transferuri etc;
 - Elaborarea metodologiei de finanțare a dezvoltării sportive în mediul rural: crearea fondului de finanțare a activităților sportive ale cluburilor și asociațiilor din mediul rural asociat Programului „*Fiecare comună – o asociație sportivă*”.

7.4.4 Gestionarea cu eficiență a timpului, ca resursă a sportului

Nu întâmplător, una din componentele managementului calității totale o constituie managementul timpului. Problematika gestionării timpului în mod eficient a pătruns în România odată cu instaurarea noului regim de tip capitalist, pentru care „*timpul înseamnă bani*”.

Modernizarea activității sportive reclamă valorificarea tuturor noutăților științifice, inclusiv în plan organizatoric. Analizele efectuate în acest sens au demonstrat că există rare cazuri când o persoană se poate dedica integral activităților sportive, această situație fiind caracteristică cel mult cadrelor de specialitate, precum și sportivilor de performanță și/sau a celor profesioniști. Sportul se desfășoară cu precădere în anumite perioade, în funcție de disponibilitatea practicanților, motiv pentru care programarea activităților trebuie să se pleze pe acestea pentru a le valorifica cât mai eficient. În consecință, gestionarea eficientă a timpului ca resursă impune, în mod necesar, optimizarea programării sportive.

Sportul, ca activitate socială cu arie largă de beneficiari, trebuie să răspundă cerințelor și posibilităților efective ale grupurilor vizate. Dacă natura cerințelor beneficiarilor poate fi greu de cuantificat, posibilitățile, cel puțin cele temporale, sunt oarecum ușor de stabilit. Astfel, se pot distinge următoarele categorii sociale importante, cu caracteristici distincte:

- Copii și tinerii, cuprinși în forme de învățământ – perioade disponibile și optime pentru

practicarea sportului: în timpul activității școlare (ore de sport, activități extra-curriculare, nonformale etc), în afara orelor școlare (individual, în comunitate-„sportul în cartier” etc), în weekend (cenacluri sportive, competiții oficiale etc.), în vacanțele școlare (tabere tematice, sport de vacanță/relaxare etc);

- Adulți și tineri care au părăsit sistemul școlar - perioade disponibile și optime pentru practicarea sportului: în afara programului de muncă (cu precădere orele 18 - 24), în weekend și în perioada de concedii;
- Bătrâni și adulți care nu mai profesează – nu au limitare temporală pentru desfășurarea activităților sportive.

Pornind de la aceste considerațiuni, activitățile sportive de masă vor trebui programate astfel încât să răspundă disponibilității temporale a grupurilor vizate pentru a se asigura o participare cât mai largă a populației.

Și sportul de performanță necesită aplicarea măsurilor de eficientizare a utilizării timpului (scheme de antrenament, proceduri, tehnici noi etc.), dar prezența cadrelor înalt calificate asigură un nivel ridicat de rigurozitate științifică și implicit de eficiență sportivă.

Măsuri/activități:

- Adoptarea măsurilor de valorificare cât mai eficientă a programului sportiv școlar;
- Introducerea a minimum trei ore de educație fizică în orarul școlar săptămânal;
- Adoptarea măsurilor de valorificare cât mai eficientă a timpului liber;
- Adaptarea tipului și numărului de competiții la timpul disponibil practicării sportului;
- Adaptarea programului de activități în bazele sportive funcție de grupul țintă și timpul disponibil al beneficiarilor vizați;
- Creșterea numărului de tabere tematice cu profil sportiv (sporturi de echipă, turism montan, orientare, cercetășie, ciclism, alpinism etc);
- Alegerea locațiilor de desfășurare a activităților sportive funcție de probabilitatea existenței concentrațiilor de practicanți (competiții școlare, competiții de cartier, competiții estivele: în tabere, stațiuni etc).

7.5 Creșterea rezultatelor sportive

Orice efort organizațional este îndreptat spre obținerea de rezultate, în raport cu care pot fi comensurate eficiența și performanța activităților umane, motiv pentru care creșterea rezultatelor sportive constituie un deziderat firesc și al activității sportive.

Ca obiectiv strategic, îndeplinirea lui depinde, în mare parte, de realizarea celorlalte obiective propuse, astfel încât și măsurile/activitățile corelative au un mare grad de dependență.

OBIECTIVE (SMART)

7.5.1 Creșterea indicatorilor sportivi: calitativi, cantitativi și financiari.

Realizarea acestui obiectiv presupune un efort conjugat atât a administrației publice centrale și locale cât și a partenerilor sociali (COSR; federații naționale, alte entități sportive).

Dacă la nivelul administrației se depune un efort evident de reformare instituțională și de diminuare a cheltuielilor bugetare, partenerii sociali vor trebui la rândul lor să se adapteze condițiilor actuale de constrângere economică. Acest lucru nu reclamă în mod deosebit renunțarea la activitățile sau obiectivele anterior stabilite, ci un efort similar de eficientizare a activității proprii, de introducerea unui management adaptat noilor realități sociale, în vederea reducerii pierderilor și cheltuielilor nejustificate.

După cum s-a mai afirmat, statul nu urmărește și nu va interveni în organizarea internă a entităților sportive din sectorul privat, totuși susținerea financiară pe care o acordă va fi mai strict corelată cu standardele de calitate, cantitate și eficiență ale beneficiarilor - entități sportive. Astfel, se va asigura o concurență reală în vederea îmbunătățirii rezultatelor sportive și totodată se va asigura un sistem echitabil și predictibil de accedere la resursele bugetului de stat. Standardele de calitate și de cost elaborate de MTS vor deveni atât etaloane guvernamentale în procesul descentralizării cât și indicatori de reper în procesul alocării resurselor bugetare către beneficiari.

O altă direcție de acțiune o va reprezenta creșterea interesului guvernamental și al alocărilor de resurse către activitățile de masă, a celor pentru copii și tineret, precum și a activităților sportive pentru persoanele cu handicap. Această direcție răspunde și recomandărilor Comisiei Europene, elaborate în vederea creșterii rolului social-educativ al sportului.

De altfel, performanțele sportive vor trebui să devină rezultatele unui proces natural, amplu, al dezvoltării sportului pe orizontală. Activitatea sportivă va trebui să penetreze până la nivel sătesc/comunal astfel încât interesul și emulația sportivă să se petreacă chiar de la primul palier administrativ-teritorial.

Măsuri/activități:

- Dezvoltarea activităților de masă, a celor pentru copii și tineret, precum și a activităților sportive pentru persoanele cu handicap;
- Creșterea numărului de practicanți ai sportului și a rezultatelor de performanță sportivă;
- Creșterea calității actului sportiv și a condițiilor de practicare a sportului;
- Creșterea performanțelor și a rezultatelor sportive (număr de medalii, recorduri etc.);
- Diversificarea acțiunilor de atragere a fondurilor financiare;
- Adoptarea măsurilor pentru eficientizarea cheltuielilor.

7.5.2 Creșterea stării de sănătate a populației

Starea de sănătate a populației este strâns legată de practicarea activităților sportive și face obiectul interesului legitim al individului cât și al statului, puține argumente noi putând fi aduse susținerea acestei stări de fapt. Grijă omului pentru sănătatea sa este ușor de înțeles, iar cea a statului pentru sănătatea populației își găsește explicații multiple ca, spre exemplu, calitatea și randamentul muncii/productivitatea. Din acest motiv, orice inițiativă guvernamentală în favoarea sportului își va găsi reflectare în indicatorii de sănătate publică.

Măsuri/activități:

- Finanțarea competițiilor sau programelor sportive pentru combaterea bolilor prin sport;
- Organizarea de competiții specifice adresate unor anumite categorii de bolnavi;
- Creșterea finanțării acordate sportului pentru persoanele cu handicap și *Comitetului Național Paralimpic*, precum și activităților sportive ale Federației Române „Sportul pentru toți”;
- Inițierea demersurilor normative pentru interzicerea băncilor fixe în școli (care produc boli osoase: scifoasă, scolioasă etc) și înlocuirea acestora cu bănci ajustabile;
- Derularea de campanii media pentru combaterea sedentarismului, a obezității și a dependenței de calculator;
- Susținerea activităților sportiv-recreative: turism montan, drumeții, expediții, alpinism, zborul cu parapanta, parașutism etc.

7.5.3 Creșterea culturii sportive.

Sportul semnifică la prima vedere mișcare, efort, antrenament, competiție, etc, adică acele activități la care omul participă în mod fizic. Poate din acest motiv Dicționarul Explicativ al Limbii Române, în tratarea noțiunii de cultură, face referire la *cultura fizică*, fără trimitere și la *cultura sportivă*. Pentru a remedia omisiunea din interpretarea academică și pentru a aduce în prim plan valențele importante ale activității sportive, insuficient sau deloc abordate, precum cele de psihologie, sociologie, educație etc., propunem și folosim în continuare termenul de *cultură sportivă*, cu atât mai mult cu cât definiția dată *culturii fizice* nu este nici ea foarte cuprinzătoare¹³. Pe de altă parte ceea ce se întâmplă pe unele stadioane nu are nimic de a face cu cultura fizică, ci eventual cu cea sportivă.

După cum s-a mai arătat pentru revigorarea sportului românesc este nevoie de emulație, interesul colectiv de a practica sportul și de a concura. Mecanismele emulației sportive se bazează pe trezirea interesului cât mai multor indivizi de a interacționa în plan sportiv, ceea ce

¹³ Cultură, ... 4. (În sintagma) *Cultură fizică* = dezvoltare armonioasă a corpului prin sport și gimnastică, atât pentru întărirea și menținerea sănătății, cât și pentru formarea calităților fizice necesare în muncă, sport etc., la care se

înseamnă că sunt vizate, prin cumul, procesele interne ale conștiinței fiecărui individ ce aparține unei comunități sau grup țintă. Așadar, revigorarea interesului populației implică și utilizarea cunoștințelor științifice, cu precădere cele aparținând sociologiei și psihologiei. Știința devine din ce în ce mai importantă în înțelegerea mecanismelor care dirijează comunitățile umane și, cu atât mai mult, pentru înțelegerea individului și a nevoilor sale.

Dezvoltarea personală, ce constituie fundamentul dezvoltării sociale, se bazează pe progresele științifice și pe alți factori precum: experiența practică acumulată, educația familială, școlară, civică primite pe parcursul vieții etc.

În acest context, cultura sportivă trebuie privită ca o însumare a tuturor elementelor circumscrise domeniului sportiv, valori materiale și spirituale, care participă la acumularea cunoștințelor și formarea conștiinței umane (personale sau de grup), precum și la creșterea aptitudinilor fizice și psihice ale individului.

Creșterea culturii sportive este o rezultată a acumulării cunoștințelor și educației sportive, a conștientizării rolului benefic al sportului, a profesionalizării actului sportiv, a obținerii unui comportament civic conform al sportivului (corectitudine în competiții și în viața sportivă, respectarea adversarului, eliminarea consumului de substanțe interzise, etc) și al spectatorului (eliminarea violenței, a limbajului și atitudinii vulgare, a intoleranței etc).

Măsuri/activități:

- Derularea de campanii mediatice pentru sensibilizarea părinților în privința rolului lor în educația sportivă a copiilor;
- Creșterea rolului sistemului școlar și universitar în educația sportivă formală și nonformală a tinerilor;
- Revizuirea rolului profesorului de educație fizică la clasă – oră ce trebuie să vizeze și aspectele educative nu numai pe cele de practicare a sportului;
- Introducerea în programa școlară a educației civice sportive;
- Creșterea rolului educației nonformale (reintroducerea cercurilor sportive, finanțarea proiectelor organizațiilor neguvernamentale care vizează sportul și educația sportivă);
- Derularea de campanii media vizând ameliorarea comportamentului spectatorilor;
- Dezvoltarea cercetării sportive.

8. REZULTATE

Rezultatele dorite sunt enunțate în scopul și obiectivele Strategiei, acestea constituind

adaugă baza materială, cercetarea științifică, procesul de formare al specialiștilor; disciplină care se ocupă cu această dezvoltare; educație fizică. – DEX, Academia Română, București – 1998.

rezultatele directe:

- Reformarea și relansarea sportului românesc;
- Refacerea interesului și a emulației sportive;
- Reformarea instituțională și juridică în domeniul sportului;
- Asigurarea resurselor necesare desfășurării optime a activităților sportive și transformării sportului într-un mecanism funcțional;
- Implementarea unui sistem coerent de selecție, monitorizare și promovare în cariera sportivă;
- Creșterea rezultatelor sportive;
- Creșterea gradului de participare a populației la activitățile sportive;
- Creșterea gradului de sănătate a populației;
- Descentralizarea activității sportive;
- Crearea unei rețele de cluburi sportive pe întreg teritoriul României;
- Asigurarea unei rețele de baze sportive în întreaga țară etc.

O reluare integrală a obiectivelor/rezultatelor directe nu prezintă utilitate, astfel încât vor fi enumerate în continuare *rezultatele indirecte:*

- Creșterea imaginii României pe plan internațional;
- Creșterea stării de satisfacție a populației și a sentimentului de apartenență la comunitate;
- Creșterea interesului și satisfacției cadrelor tehnice din sport;
- Creșterea aportului domeniului sportiv în economia României și implicit creșterea numărului persoanelor angajate în muncă.
- Creșterea României în clasamentele sportive europene, cu perspectiva ajungerii în primele 7 țări ale UE în următorii 10 – 20 de ani.

Acest ultim rezultat indirect necesită detalieri:

Populația reprezintă principala resursă pentru sport. Ea este cea care furnizează atât sportivii cât și cadrele necesare instruirii acestora.

România nu este nici pe departe una din țările bogate și nici nu deține un patrimoniu sportiv care să o plaseze în topuri. Dar, din punct de vedere al populației, România se află pe locul 7¹⁴ în Uniunea Europeană. Raportat la populație și conform teoriei probabilităților, România ar fi trebuit ca, în privința rezultatelor sportive, să se numere tot în primele 7 țări. Este evident că acest lucru nu s-a petrecut, mare parte din motive fiind identificate în conținutul Strategiei.

Indiferent de problemele sportului, România are acest potențial uriaș, al populației, care nu poate fi neglijat. Dintre tipurile de resurse necesare obținerii rezultatelor sportive: umane, financiare, materiale și de oricare altă natură (cunoștințe științifice, tehnologii, know-how etc), resursa umană, în cazul de față populația, are cel mai înalt grad de predictibilitate și stabilitate. Acest fapt este un avantaj real deoarece intervențiile la nivelul celorlalte resurse sunt mai facile și pot produce efecte rapide. În timp, România va acoperi decalajele pe celelalte componente ale resurselor ce o despart de celelalte țări, astfel încât, în condițiile menținerii populației la același nivel, există reale șanse ca România să urce în primele 7 locuri din Uniunea Europeană corespunzător clasamentului ocupat după numărul de locuitori.

9. IMPLICAȚII PENTRU BUGET / JURIDICE

Stimularea, revigorarea interesului, emulația se pot face cu costuri mici. La fel, de puțin costisitoare sunt reforma instituțională și implementarea sistemului de selecție, monitorizare și promovare în carieră. Numai în privința modernizării patrimoniului sportiv ar putea exista probleme datorate efectelor crizei mondiale. În mod normal, acest obiectiv strategic este singurul care implică costuri relativ mari.

Lipsa resurselor constituie și unul din riscurile Strategiei. În vederea combaterii riscului s-a luat în calcul posibilitatea decalării sau prelungirii termenelor unor obiective investiționale costisitoare care pot fi amânate fără a se perturba activitatea sportivă în ansamblu. Combaterea riscului (financiar) a fost avut în vedere și la elaborarea propunerii privind comasarea direcțiilor pentru sport cu direcțiile pentru tineret într-o singură structură județeană unitară denumită *direcție pentru sport și tineret* (care, în trecut, au funcționat cu rezultate bune). Există și opinii avizate care susțin înființarea *direcțiilor pentru sport, tineret și turism* care aduc ca argument compatibilitatea și conexitatea celor trei domenii, semnalate și de Comisia Europeană în Cartea Albă privind Sportul.

Comasarea direcțiilor, transmiterea cluburilor și a patrimoniului sportiv spre administrația locală, va elibera resurse financiare semnificative care vor acoperi elementele de risc și vor asigura o parte din necesarul punerii în aplicare a Strategiei.

Măsura care implică costuri relativ mari, dar care nu poate fi amânată, este achiziționarea și implementarea programului informatic pentru gestionarea datelor școlare în sistem computerizat, operațiune estimată la maximum un milion de euro. Costul este mic, raportat la impactul social, fiind și ușor de acoperit deoarece prețul se va distribui în mod proporțional între ministerele care vor beneficia efectiv de program. Această măsură va fi operaționalizată prin efort comun interministerial (sport, învățământ, sănătate, statistică etc).

¹⁴ Conform datelor EUROSTAT

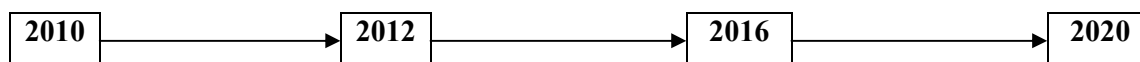
Toate acestea indică faptul că Strategia este o construcție sustenabilă, care nu va produce dezechilibre bugetare, alocările din fondurile publice crescând doar în măsura în care vor exista rezerve, iar factorul politic va considera oportună focalizarea resurselor în vederea accelerării reformei sportive. Mai mult, Strategia prezintă flexibilitate financiară, întrucât economiile realizate prin reorganizare instituțională pot echilibra, pe termen scurt și mediu, costurile de implementare a celorlalte măsuri propuse.

În ceea ce privește implicațiile juridice, acestea vor avea o mare amplitudine. Strategia ia în considerare faptul că procesul tehnic de înnoire sau de perfectare a actelor juridice nu este încorsetat de alte constrângeri, decât voința politică. În mod obiectiv, nu există impedimente care să amâne punerea în aplicare a reformei juridice – singura poartă care deschide calea reformării administrative. De aceea, se impune urgentarea revizuirii tuturor actelor normative care fac obiectul sportului ca instituție juridică.

10. MONITORIZARE, EVALUARE

În vederea monitorizării procesului de implementare se va aplica metoda *punctelor critice*.

Deoarece Strategia a fost elaborată pentru o perioadă de 11 ani (2010 – 2020), punctele critice, adică cele optime de a se efectua măsurătorile în procesul monitorizării, sunt anii de raportare stabiliți în cadrul etapelor de implementare - în concordanță cu ciclurile olimpice:

Această soluție de monitorizare a fost aleasă pe considerente de eficiență, nimic nu împiedică însă ca, pentru acuratețe, monitorizarea să fie un proces continuu cu puncte critice anuale. Pentru aceasta, însă, va fi nevoie de resurse financiare și umane suplimentare și un organism permanent de monitorizare.

Procesul de implementare precum și cel de monitorizare se vor încheia în anul 2020 cu evaluarea finală. Instituția abilitată să efectueze ambele operațiuni este Ministerul Tineretului și Sportului. O serie de atribuțiuni în cadrul monitorizării, mai ales în procesul de descentralizare, vor reveni direcțiilor județene pentru sport și tineret, COSR, federațiilor naționale și organelor administrației publice locale.

11. ETAPE ULTERIOARE ȘI INSTITUȚII RESPONSABILE

În virtutea funcției de monitorizare și control Ministerul Tineretului și Sportului va elabora etapele ulterioare în concordanță cu rezultatele implementării și a noilor necesități identificate. Ajustările ulterioare vor fi dictate și de feedback-ul social, precum și de eventualele schimbări ale contextului intern sau internațional. Cu siguranță însă că obiectivul privind dezvoltarea bazelor

sportive va trebui permanentizat, procesul de modernizare și dezvoltare în acest domeniu fiind unul continuu, dictat de cerințele mereu în creștere ale progresului tehnologic și științific.

Instituțiile implicate, cărora îi revin și sarcini pe parcursul implementării sunt: Ministerul Tineretului și Sportului, Ministerul Educației, Cercetării și Inovării, Ministerul Sănătății și Ministerul Administrației și Internelor. În vederea delimitării clare a competențelor, atribuțiilor și pentru buna colaborare se vor înființa comisii interministeriale cu scop lucrativ.

În procesul de descentralizare, vor prelua atribuțiuni organele administrației publice locale și direcțiile județene pentru tineret și sport.

12. IMPACT / DURABILITATE

Amploarea obiectivelor asumate, a măsurilor și activităților propuse, vor produce un impact major la nivel național. Procesul de descentralizare va produce schimbări fundamentale în comunitățile locale, iar programele ce vizează mediul rural vor produce efecte deosebite deoarece aici în decursul timpului s-a întreprins prea puțin. Pe de altă parte, în mediul rural există un orizont de așteptare foarte ridicat al cetățenilor astfel încât reverberațiile sociale vor fi mai puternice. Gradul de îndeplinire al primului obiectiv strategic (revigorarea interesului pentru sport și a emulației sportive) va constitui și un indicator al impactului social.

În ceea ce privește descentralizarea, aceasta este o prevedere constituțională și o cerință europeană, deoarece stă la baza autonomiei locale. Autogovernarea comunităților locale este privită ca o premisă a bunăstării națiunii, în acest sens pledând și *Cartea europeană a autonomiei locale*¹⁵ ratificată de România prin Legea nr. 199/1997¹⁶.

Conformarea la cerințele comunitare și constituționale, conferă durabilitate măsurilor de descentralizare, în același sens acționând și apropierea deciziei de beneficiar (subsidiaritatea).

În ceea ce privește introducerea sistemului informatizat de selecție, monitorizare și promovare în carieră, exceptând costurile inițiale el nu va necesita noi alocări de fonduri. Mai mult, beneficiile colaterale vor genera scăderi ale cheltuielilor publice prin reducerea costurilor de personal, de arhivare și alte asemenea, conferind eficiență și sustenabilitate actului sportiv.

În final trebuie precizat faptul că prin întreaga construcție teoretică s-a urmărit ca efectele benefice să se producă și după anul 2020 adică în următorii 10 – 20 de ani când România va trebui să ajungă în primele 7 puteri sportive ale Uniunii Europene.

Redactat,
Marin Marius-Ciprian

¹⁵ Adoptată pe 15 octombrie 1985 la Strasbourg și redactată din inițiativa Conferinței Permanente a Puterilor Locale și Regionale din Europa, din cadrul Consiliului Europei.

¹⁶ Legea nr. 199 din 17 noiembrie 1997 pentru ratificarea Cartei europene a autonomiei locale adoptată la Strasbourg pe 15 octombrie 1985